

Kovács Zoltán

Dunaföldvár Kultúrájáért

Fotó: Szer Noémi

SZABADOS SÁMUEL

Január 21-én, a Magyar Kultúra Napja alkalmából Pataki Dezső, a művelődési ház igazgatója rövid online megemlékezést tartott, melynek végén Kovács Zoltánnak, a művelődési ház múlt évben nyugállományba vonult technikusának nyújtotta át a Dunaföldvár Kultúrájáért díjat. A díjazott személyt minden évben a Dunaföldvár Kultúrájáért Alapítvány Kuratóriuma jelöli ki. A díjátadón jelen volt városunk polgármestere, Horváth Zsolt is.

majd Salamon Attila irányított. Az együttes fennállása alatt számtalan fesztiválon szerepelt nagy sikerrel. Teljesítményét a hazai táncművészet jeles szakemberei is elismerték, díjazták. Felléptek külföldön is, például Görögországban, Portugáliában. Zoltán az együttes egyik szólótáncosa volt. Emlékezetes alakítása a Salamon Attila koreográfus lovas verbunk volt. 1980-tól az ifjúsági csoportot irányította, egyben Salamon Attila asszisztense lett.

Kovács Zoltán – Kolega – hosszú évtizedek óta aktív szerepet töltött be városunk kulturális életében.

1970 és 1985 között a néptánc körül forgott az élete. A néptáncsal a helyi gimnáziumban ismerkedett meg, majd a Földvár Táncgyűttes tagja lett,

melyet Péterffy Attila, majd Salamon Attila irányított.

A hetvenes években egyik szervezője és aktivistája volt annak a kis csapatnak, mely táncosokból és színjátszókból állt. Elhatározták, hogy a művelődési ház egyik terméből – elsősorban a házban működő csoportok fiataljai számára – egy szórakozóhelyet alakítanak ki. Kezük munkája által néhány hét alatt elkészült az átalakítás, először Kangár Klubként működött, majd Ifjúsági Presszóként nemcsak a város, hanem a környék egyik kedvelt szórakozóhelye lett hosszú éveken át.

Zoltán a Magyar László Gimnáziumban szerzett érettségi után Dunaújvárosban szerzett műszerész végzettséget. 1976-ban a művelődési ház akkori igazgatója, Götzinger Károly hívta a házba dolgozni, jól ismerte őt, s tudta, hogy szorosán kötődik az intézményhez. Először a Vármúzeumba került, majd technikus kinevezést kapott. Nagyon sokoldalú munkatárs volt. Évtizedeken át színpadi és szabadtéri rendezvények hang- és fénytechnikáját biztosította magas színvonalon. Dekorált és berendezett színpadot, kiállítást. Amit lehetett, saját kezűleg megjavított, beszerzett,

egyszóval mindenese volt. Remek ízlése, kezűgyessége volt. Közben a Színművészeti Főiskola által indított képzés keretei közt megszerezte a színpadmesteri és fővilágosítói végzettséget. Később mozigépész tanfolyamot végzett, a nagyteremben működő mozi gépésze lett. Ellátta a tűz- és munkavédelmi felelős tisztelet is.

Évtizedek alatt többször átszerveződött városunk kulturális élete. Igazgatók, polgármesterek váltották egymást, de ő 1976-tól 2020-ig a művelődési ház dolgozója maradt. Főnökei, munkatársai szerint a szó igazi értelmében nagyszerű, segítőkész KOLLÉGA volt. Pataki Dezső díjátadó beszédében kiemelte, hogy ő az első díjazott, aki városunk kulturális életét hosszú éveken át színvonalas technikai háttér-munkájával szolgálta. A kuratórium elsősorban ezen tevékenysége alapján díjazta őt. Pótolhatatlan ember nincs, jegyezte meg beszédében Pataki Dezső, de Kolega telefonja hetente több alkalommal is a művelődési ház hívását jelzi. „Zolikám, meg tudnád mondani... „ És általában meg tudja mondani. Reméljük, még nagyon sokáig „meg tudja mondani”. «

Járvány idején kulcsfontosságú, hogy milyen fegyverek vannak a kezünkben. Az egyik oldalon eszköz lehet a távolságtartás és karantén, másik oldalon a védőoltás. Beadassuk-e vagy sem? A városi televízióban dr. Süveges Árpádné alpolgármester és Lipták Tamás képviselő a beadatás felelősségéről beszélt. A címben megfogalmazott tétellel mindketten egyetértettek.

BAKSAY ERIKA

– A védekezés egy olyan fázisába érkezett a védőoltások elindításával, amikor annak gyakorlati részéről is beszélnünk kell – mondta dr. Süveges Árpádné. – Úgy érzékelem, hogy sok a téves információ a védőoltásokkal kapcsolatban, sokan nem mértékadó emberektől,

Az oltás közügy

szakemberektől tájékozódnak, hanem innen-onnan az internetről, vagy pletyka szinten, egymástól kétes információkat osztanak meg, amit aztán valóságnak vélnék. Azok után a hónapok után, amit Magyarországon és a világban is elszendvedtek az emberek, muszáj egy kicsit nagyobb lelkiismeretességgel beszélni a témáról és eszerint cselekedni.

Igazából nem nagyon értem a hozzáállást, mert, ha csak a józan paraszti eszünket vesszük elő, és visszanezünk az időben, akkor emlékeznünk kell rá, hogy az 50-es évek végén volt az utolsó nagy gyermekbénulás járvány, és már vastudóiban is kevesen élnek. Hogy ma egy to-

rokgyík miatt nem fekszik a ravatalon a tisztaszobában 5 gyerekből 4 – amire az idősek még emlékez-

hetnek –, az mind annak köszönhető, hogy ezek ellen a betegségek ellen védőoltásokat találtak fel. A védőoltásoknak köszönhetően tűnt el a világból a fekete himlő több más betegséggel együtt, holott az első védőoltások kifejlesztése idején még sem ekkora pénzeszköz, sem ekkora technika és tudományos tudás nem állt rendelkezésre, arra, hogy ezeknek a védőoltásoknak a hatásmechanizmusát pontosan feltárják. Mégis működőképesek voltak és azok a mai napig. (Magyarországon kötelezően mindenki megkapja gyermekkorában a tuberkulózis, torokgyík, szamárköhögés, tetanusz, járványos gyermekbénulás, kanyaró, mumpsz, rubeo- ▶

▶ la, Hepatitis B. pneumococcus és bányahimlő elleni védőoltásokat. A szerk.) Szeretném, ha másra nem, a józan eszűnkre hallgatva végiggondolnánk ezeket a dolgokat. Épp itt az ideje, hogy a gyerekek visszamehessenek az iskolákba, hogy az éttermek kinyithassanak, hogy az időszothonokba bemehessenek a hozzátartozók, és ne csak maszkban és gumikesztyűben ölelhessék meg a szeretteiket. És ennek része az, hogy vállaljuk a felelősséget a tetteinkért. Amikor erre lehetőséget ad az állam, akkor éljünk a lehetőséggel. Engem személyesen megkerestek dunaföldváriak telefonon azzal, hogy szeretnék, ha az önkormányzat az oltási kampány elindulásakor a beszállítással, szervezéssel, a körzeti orvosok segítségével ennek a feladatnak az élére állna.

– **Kétségtelenül van az oltásnak kockázata. Ha beadatom magamnak, akkor vállalom ezt a kockázatot. A kérdés az, vajon annak mennyi a kockázata, ha nem adatom be? Kemenesi Gábor pécsi virológus anyagából készülve: a vakcinának van egy kockázati faktora, és a NEM vakcinának is van kockázati faktora. Ám a két kockázat nem mérhető egymással.**

– Én most nem mennék bele virológiai fejtegetésekbe, mert nem értek hozzá, bár természetesen utána jártam ezeknek – mondta Lipták Tamás. – Bőjte atya mondta

azt, hogy a tanítást a tanárra bízjuk, az autónkat a szerelőre, az egészségünket bizzuk az orvosokra, tudósokra, akik arra esküdtek fel, hogy minket meggyógyítsanak. Laikus vagyok, idősekkel, fogyatékosokkal, gyermekekkel dolgozom. Emellett háromgyermekes családom is vagyok, felelős a családomért, képviselőként felelős vezető a településen. A beadás nem csak azt dönti el, hogy betegek leszünk-e vagy sem, terjesztjük-e a betegséget vagy sem, hanem azt is, képesek leszünk-e újra felszabadultan találkozni egymással. Visszaállhat-e a rend, folytathatjuk-e az eddigi életünket. Érdekes, hogy egy ilyen világméretű járvány oltásának esetében mennyi a kételkedés, miközben külföldre, bizonyos országokba, Afrikába, Távol-Keletre, Dél-Amerikába utazva zokszó nélkül beadatjuk magunknak azokat az oltásokat, amelyek az adott országba lépés előtt kötelezőek, meg sem kérdezzük, mit tartalmaz az a bizonyos oltás. A koronavírus ellen kifejlesztett, most rendelkezésünkre álló oltások – amelyek között magyar tudós által fejlesztett is van –, szilárd tudományos alapokon nyugszanak. Ha nem oltatjuk be magunkat, akkor nem tűnik el ez a vírus. Higgyünk a tudománynak, a szakembereknek, az orvosoknak.

– **Van a tudomány, aminek hihetünk. Ha nem a tudománynak hiszünk, akkor minnek?**

– Legalább a szemünknek higgyünk – mondta dr. Süveges Árpád –, mert míg a járvány első szakaszában alig találkoztunk olyannal, aki a koronavírusnak a részese volt, most már elmondhatjuk, hogy sok barátunk, ismerősünk temetőben voltunk mostanában, akiket Dunaföldváron a koronavírus áldozatainak kell tekintenünk. És nem csak idős, sokféle betegséggel küzdő ismerőseink lettek az áldozatok, sajnos voltak köztük fiatal emberek is, akik máról holnapra kerültek olyan állapotba, amely visszafordíthatatlan lett, vagy olyan maradandó károsodásokat szenvedtek, amelyek az egész életükre hatással lesznek. Ha már nem szeretjük a tudományos kutatásokat olvasni, akkor legalább annak higgyünk, ami az elmúlt hónapokban velünk megtörtént.

És azt se feledjük, hogy a gyerekeink, unokáink dolgozni szeretnének, mindenki fel szeretné venni a munkáját, a gazdaság még több lezárást nem bír ki. Szerteágazó hatásai vannak a lezárásnak. Azok az emberek, akik teljesen más alapbetegségek miatt szeretnének eljutni kórházba, kötelező kezeléseket megkapni, adott esetben egy kemoterápiának nekimenni, mindentől el vannak zárva, vagy döcögösen megy a dolguk. Egy egész generáció készül érettségire, felvételre, akik esetében olyan mentális problémák jelentkezhetnek, amelyek hatásaival majd évek

múlva fogunk szembesülni. Vajon mit okozott ez bennük? Vajon hány haláleset történik majd elmaradt kezelések miatt az elkövetkező években? Nagy erkölcsi felelősség ez, mindenkié. Nem csak elvárásokat kell támasztani az állam felé, hanem nekünk is részt kell vennünk az állam normális működésében azzal, hogy részt veszünk az oltási programban.

Nekem két orvos unokatestvérem van, akik már megkapták az oltást, és nem tapasztaltak különösebb mellékhatást. Az ő családjukban is volt, a saját gyerekük, egy 40 éves fiatalember, aki nagyon megbetegedett. Mi, Tamással is mindketten átlestünk a koronavíruson, és szerencsére egyetlen idős hozzátartozónkat sem hoztuk olyan helyzetbe, hogy lélegeztető gépre kerültek volna. De teljesen kiszámíthatatlan módon működik a betegség lefolyása, a járvány terjedése. Annak ellenére, hogy az önkormányzat milliókat áldozott arra, hogy kordában tartsa a fertőzést, vásároltunk védőeszközöket, tesztek, próbáltunk a fertőzés nyomában járnunk, mégsem voltunk urai a helyzetnek, a dolog természetéből adódóan. Hiába minden pénz, tudomásul kell venni, hogy ő az erősebb. Az egyetlen igazi eszközünk az oltás lehet. Ne felejtjük el, hogy minden nagy járványos betegség az oltásoknak köszönhetően tűnt el a világból. Történjen ez most is így. «

Csak a Barátok templomában okozott kárt a földrengés

SZABADOS SÁMUEL

2020. december 29-én délután fél egy előtt néhány perccel néhány másodperces, enyhe, de ember által is érzékelhető földrengésről számoltak be többen is városunkban. Főleg az emeleti helyiségekben inogtak meg a függő tárgyak, például karácsonyfadíszek, csillárok. Anyagi kárról csak a Barátok temploma esetében érkezett bejelentés. Magyarország, mivel a kontinens közepén helyezkedik el, ezért messze esik a felszín alatt hú-

zódo szerkezeti törésvonalaktól. Ennek következtében a földrengések száma viszonylag alacsony és kis intenzitású. Hazánkban évente átlag 130 földrengést regisztrálnak a műszerek. Ezek igen kis hányada érzékelhető csak. Évente 6–8 alkalom az ember által érzékelhető esetek száma, szerencsére ezek nem súlyosak. A 4-es erősségűeket már észreveszik az emberek, az 5-ös erősségűek már anyagis kárt is okoznak. Január első napjaiban jelezte a templom gondnoka Oszkár atyának, hogy a mennyezet hosz-

szan, de vékonyan megrepedt, és a vakolat a padlóra hullott. A plébános úr azonnal bezáratta az épületet, és jelezte az illetékes hatóságoknak az esetet. Mivel az egyházkerületben január első napjaiban több mint tíz hasonló esetet jelentettek a templomokból, Oszkár atya a földrengéssel hozta összefüggésbe a keletkezett károkat. Januárban a biztosító, illetve statikai szakemberek vizsgálják meg az épületet. A munka nem egyszerű, mivel nagy magasságban kell a vizsgálatokat elvégezni. Majd az eredmények eldöntik, mi a további teendő, addig a templom zárva marad. Az Öreg templom továbbra is használható. «

Év vége a polgárőrségnél

Karácsonykor nagycsaládos polgárőrt ajándékozott meg az Országos Polgárőr Szövetség. Széles János, a Tolna Megyei Polgárőr Szervezetek Szövetségének elnöke számolt be az ajándékozásról.

BAKSAY ERIKA

– A téli ünnepkör mindig kicsit összehozza az embereket, a családok, barátok többit találkoznak, töltik együtt az ünnepeket, amelybe 2020-ban beleszólt a covid-járvány. Ezúttal kissé távolságtartóbban, óvatosabban ünnepeltünk, de az ünnepi hangulat, az ilyenkor megsokasodó segítő, támogató kedv idén is megvolt. Tudom, hogy nem csak karácsonykor kéne, de ilyenkor valahogy mindig eszünkbe jut az, aki nálunk rosszabbul él, sejtjük vagy tudjuk, hogy nehézségekkel küzd, segítségre szorul.

Dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke minden megyéből bekért négy javas-

latot olyan polgárőr családokra, akiknek jól jöhet egy kis ajándék a karácsonyi ünnepek körül. A keret nem volt nagy, a négy jelöltből minden megyében csak egy család kapott csomagot, az viszont igazán értékes ajándék volt.

Az általunk kiválasztott polgárőr kolléga egyedül nevel egy nagycsaládot, négy nagyobbacska gyereket egy vízvezeték szerelői fizetésből. A család nem könnyen, de láthatóan szeretetben él, a gyerekek mind iskolába járnak, tisztességesen tanulnak. Az apa emellett a sok feladat mellett vállalja még a szolgálatot a polgárőrségnél, amit meg kell becsülnünk. A szeretet ünnepén érezzék, hogy mi is szeretjük és megbecsüljük őket, figyelünk rájuk.

A karácsony környéke, és általában a téli hónapok egyébként nem lenne a polgárőrség számára a legsűrűbb időszak, most azonban a covid miatt több a munkánk a szokásosnál. Továbbra is tart a

kijárási tilalom este 8 óra után. A rendőrség erősen jelen van a városban, komolyan veszi a kijárási tilalom betartatását. Mi pedig rákaptunk arra, hogy civil autókban járőrözünk. Polgárőrök és rendőrök is előfordulhatnak civil autókban. Egyébként az a tapasztalatom, hogy az emberek kitartanak még, nem jellemző a szabálysértés. Rendezvények nincsenek, a civilek és a civil szervezetek is komolyan vették ezt a szabályt. Remélem, nem sokáig kell már kitartanunk... «

Megújult a Málta Templom utcai épülete

Aki a Templom utcán rendszeresen közlekedik, figyelemmel kísérhette a 32. szám alatt található, régen alsó tagozatosok, sokkal régebben apák által használt épület sorsát. A kétszárnyú, belső és fenti udvarral is rendelkező ház évekig elhagyatottan állt, mígnem 2016-ban, egy sikeres pályázat eredményeképpen a Málta kezdte el használni. Helyet kapott benne a Tanoda és a Támogató Szolgálat, majd a Málta helyi szervezetének raktára és elosztóhelye is lett. Az épület használata során világossá vált, hogy az állapota egy teljes felújítást igényel, amit a Málta –részen önkormányzati tá-

mogatással – meg is kezdett. A beruházás most ért a finisbe. Erről számolt be a városi televízióban Lip-ták Tamás, a Támogató Szolgálat és a Tanoda vezetője.

BAKSAY ERIKA

– *Készen van a ház?*

– Szinte teljesen elkészült, a külső színezés maradt el, mert azt 5 fok alatt nem szabad csinálni/nem lehetett elvégezni.

– *Melyik épületrészre vonatkozik a felújítás?*

– Szemből nézve a jobb szárny az, amit a Málta használatba vehetett majd felújított. Funkcióját

tekintve többes az épület: itt működik a Támogató Szolgálat, a Tanoda és a Málta helyi önkéntes csoportja. A bal oldali résszel is vannak terveink, de ez még odébb van. Aki emlékszik a kezdetekre, 2006-ban indultunk, mint egy kis Támogató Szolgálat. Sok évig a Duna utcában dolgoztunk, és a Kossuth Lajos utcában, a Vasudvarnak nevezett önkormányzati tulajdonú házban volt a csoportunk raktára, több más szervezettel, csoporttal osztozva, eléggé mostoha körülmények között. Ezért volt szerencse, amikor a Tanoda pályázattal nyertünk, és a Templom utcában helyet kaptunk. Új feladat jelentkezett tehát a régi mellett, fejlődni kellett, a képviselő-testület pedig mellénk állt, és azóta is támogatja a terveinket. A költözéssel jött az igény a felújításra. Mertünk nagyot álmodni, a korábbi munkánkra lehetett alapozni, bizonyítottuk, hogy szükség van ránk és számítani is lehet ránk, így bátran lehetett célokat kitűzni. Most, hogy ezzel a ko-

moly felújítással egy ideális teret alakítottunk ki a tevékenységünknek, nem fejezzük be a tervezést. Bízunk abban, hogy lesznek olyan pályázatok, amelyek forrásokat biztosítanak majd egy leendő zárandokszállás létrehozására, melyet az önkormányzattal karöltve a Málta, mint üzemeltető segítene kialakítani majd funkciójában hasznosítani. Készen állunk, amint megjelenik egy ilyen pályázat, lépünk is.

– *Mennyire okozott nehézségeket az itt dolgozó csoportok működésében a többhónapos munkafolyamat?*

– Nagyon sok kompromisszummal járt a felújítás. Már korábban megtörtént a fűtés korszerűsítése, a villamos hálózat felújítása, amelyek már akkor is komoly nehézségek elé állítottak bennünket, de, amikor a Covid-helyzetben egy teremben kellett összezsúfolódnunk, és még jöttek az adományok, amennyire a körülmények engedték, és a Támogató Szolgálat feladatai is ►

megsokasodtak, no, akkor eléggé nehéz volt megszervezni az életünket. Holott nem vagyunk annyira komplex intézmény, mint egy bentlakásos, de az udvari mobil wc-k, az ideiglenes vízbekötések, fűtés nélkülség december közepéig olyan nomád körülményeket teremtettek, amelyben embert próbáló volt dolgozni hónapokon át. Le a kalappal a kollégáim előtt, hogy elviselték ezt. De, ha bárki megnézi, optimális körülményeket teremtettünk, és ez a lényeg.

Úgy terveztük a felújítást, hogy bármikor bármelyik funkció ellátható legyen az éppen rendelkezésre álló helyen és eszközökkel, ha úgy kívánja az élet. A kivitelezőkkel nem kellett bajlódni, a Málta régiós vezetése egy helyi vállalkozót, Berényi Zoltánt és a

csapatát bízták meg a munkálatokkal. Ezt korábban is így szerettem volna, részmunkákat korábban is helyi vállalkozók végeztek. Most azonban Berényi Zoltánék egy az egyben végezték a felújítást, úgy gondolom, európai színvonalon. Minden olajozottan működött.

– **Nem voltak műemlékvédelmi előírások, mint például a könyvtár épületének felújítása során?**

– Nem, ilyesmi ezt az épületet nem érintette, de törekedtünk arra, hogy megőrizzük a korábbi arculati elemeket, mind a nyílászárókban, a homlokzatban, és majdan a festésben. Szürke és fehér lesz a festés, mint a könyvtáré. Az volt a célunk, hogy illeszkedjünk a Templom utca arculatához, hangulatához.

Újak a bútorok is, melyeket a fenntartó Magyar Máltai Szeretetszolgálat Régióközpontjának támogatásából szereztünk be. A beruházás pontos összegét még nem tudom megmondani, de nagyjából 80 millió forint lesz a vége, melyhez pénzügyi forrásokkal Duna-

földvár város önkormányzata is hozzájárult, így a dunaföldvári lakosok is. Ha kész a homlokzat, akkor már csak az udvari rend helyreállítása és a parkosítás van vissza. A felső kertet is mi gondozzuk, úgy gondolom, az év végére megszépül a ház környezete is. «

MOSZKVIC S A MÚLTBÓL

Amikor néhány héttel ezelőtt szembejött velem az a több tucat fotó, amit Szabó László osztott meg a Facebook-oldalán, még el sem tudtam képzelni, hogyan kerülhetett ilyen „szorult helyzetbe” egy olyan jármű, ami egykor teljes pompájában egy család szerves része lehetett. Tűz és nélkül, több évtizedes történetbe csöppentem bele, amikor elkezdtünk beszélgetni erről a különleges járgányról, az ötvenéves Moszkvicról, a múlt egy hiteles szeletéről.

KELEMEN DOROTTYA

A Moszkvicok kora

2021-ben hihetetlenül hangzik, hogy az, hogy milyen autót vásárolunk a megtakarított pénzünkből, pusztán azon múlik, hogy mit „utálnak ki”, vagy,

hogy jobban járunk, ha a pénzünket „autóban” tartjuk, elvégre ma már úgy tartják, hogy az autó értéke töredékére zuhan, amint kigurulunk vele a szalonból.

A 20-ik század közepén azonban nem volt elég szimplán beszélni egy kereskedésbe, kiválasztani a típust és a kívánt extrákat, majd ezt követően várni a hívást, hogy mehetünk érte. Nem, akkor bizony mindennek megvolt a maga rendje. Éppen ezért, mert igazi ritkaság volt, ha valaki autóhoz jutott, jobban megérte előre befizetni már akkor a következő járgányra, amikor megjött az első, mert az autó olyan hiánycikk volt, ami különösképpen jó befektetésé tette, akár eladtad, akár megtartottad.

Hogyan, mikor és miért indult el a Moszkvics karrierje?

Valószínűleg azért, mert éppen kifogytak a nyelvicsaklós nyelvtörőkből, így az, hogy Moszkvics-slusszkulcs éppen jókor jött, kiváltképpen, ha többször is ki tudta mondani az ember. Persze, ha a viccet félretesszük és beleásuk magunkat az orosz autó történetébe, egy különös szálát fedezhetünk fel: mégpedig az amerikaiak szerepét. A szovjetek és a Ford szerződésének gyümölcse volt a moszkvai KIM Állami Gépkocsi-összeszerelő Üzem, ami 1930-ban kezdte meg a termelését és ahol éveken keresztül olyan autókat gurítottak le a futószalagról, mint a Ford A vagy az AA modellek, de később GAZ teherautók is kerültek ki innen. Az 1930-as évek végén azonban leálltak a Ford modellekkel és bekapcsolódtak a kisautógyár-

tásba, vagyis csak tették volna, ha a II. világháború nem ír felül mindent.

Miért pont a Moszkvics?

Ma már azt is furcsa elképzelni, hogy egykor Lada se jutott mindenkinek, nemhogy egy Moszkvicra kellett várni. De mit érdemes tudni a kor klasszikus darabjáról? Ahogyan az már a nevéből is sejthetjük, a gyártás helye Oroszország fővárosa, Moszkva, jelentése pedig Moszkva szülőtte vagy lakója.

A második világháborút követően kerültek a Szovjetunió tulajdonába a német Opel Kadett tervei és gyártóberendezései, aminek köszönhetően 1947-ben létrejöhett ez az ikonikus jármű önhordó karosszériájával és a maga négyhengeres, 16,8 kW (23 DIN-LE) teljesítményű motorával.

Az elfeledett autó

Ezzel vissza is térek oda, ahonnan minden elindult: arra a Facebook-bejegyzésre, amit Szabó Laci osztott meg, és a történetünk középpontjában álló Moszkvicstra. Az autó, mint ahogyan azt megtudtam, családi jármű volt és Laci papája vásárolta 1971-ben. Ezt követően aztán egészen 1976-ig aktívan használták is, mielőtt 1977-ben végleg kivonták volna a forgalomból. Egy ilyen kocsit egykor 84 ezer forintba került, ami egy olyan időben, amikor a havi átlagkereset 2325 Ft volt, igen csak jelentős kiadásnak minősült, ezzel pedig még inkább értelmet nyer az autó befektetésként való értelmezése.

Az ötszemélyes autó mondhatni különleges volt abból a szempontból is, hogy ebből a típusból ez volt a 636. darab. Laciék megőriztek minden papírt a tisztaszobában, így hiánytalanul, kitűnő állapotban tárult elénk a kocsit teljes dokumentációja: útmutató, casco, kiskönyv...

A korrajz ábrázolására, főleg miután a kocsit személyesen sajnos nem láthattam, ezek is kiválóan alkalmasnak bizonyultak. Ebből tudtam meg például azt, hogy amikor az autót vásárolták, mindössze 250 Ft volt a Casco! De szintén ezek a papírok világítottak rá arra a különös tényre is, hogy az autórádió, ami számunkra a lehető legalapvetőbb kellékek egyike az autókban, szinte egyenértékű a fékberendezéssel –

nos, az 1971-ben extra felszereltségnek minősült.

Az autó múltja

A "kis" Moszkvicc összesen 6 évet és ezzel együtt 38.948 kilométert élt meg első tulajdonosánál, mielőtt a családi birtokon örök nyugovóra tért. A kocsit, mai szemmel nézve viszonylag rövid pályafutása során azonban így is sok mindent megért, számtalan emlék fűződik hozzá, hiszen a gazdáit életének szerves részét képezte.

Beszélgésünk Lacival is egy anekdotával kezdődött, arról mesélt, hogy bizony ezt az autót 8 éves korában egy rövid időre ugyan, de ő is vezethette. De ugyanebben az autóban indultak a papával a Nagybani Piacra, hogy ott árulják a gyümölcsöket. A kukacos cseresznye emléke pedig élénken idéződt fel benne a beszélgetésünk során is, amikor arra terelődött a szó, hogyan használták ki a Moszkviccot. Mivel akkoriban magánszemély nem vásárolhatott teherautót, így az autóban való szállítás volt a legopti-

málisabb megoldás: az ilyen jellegű használat meg is látszódott az autón, a hátsó ülések szinte újszerű állapotban maradtak mindvégig, mivel azokat rendszerint kiszedték, hogy elférjenek a gyümölcsös ládák.

Miért pont most? Avagy, mi lesz most a Moszkviccsal?

Bennem mindvégig az a kérdés motoszkált, amikor végignéztem a képeket, hogy vajon miért pont most? Ha 40 éven keresztül lefedve, szinte már-már elrejtve búj meg a narancsos dobozok és a környezet viszontagságai közepette, akkor mi lehetett az ok, amiért most végre kiszabadították ezt a fecskefarokra hajazó hátsó résszel megáldott járművet? A válasz pedig egyszerűbb, mint, ahogyan arra gondolhattam volna.

Az egyik természetesen az idő vasfoga volt, lévén, hogy a fedél, ami az autó felett volt, már jócskán összeomlóban volt. Sőt! Amikor a fotókat nézegettem, észrevettem, hogy nem egy képen alig-alig látszott ki a kocsit sarka,

így, ha arra tévedt volna valaki, akkor sem vehette volna észre a Moszkviccot.

A másik ok arra, hogy az autót kétnapos össznépi munkát követően kiemeljék az volt, hogy a kocsit bizony egy oldtimer érdeklődő szeme elé került. No, persze az sem csak úgy véletlenül, hiszen, ahogyan azt már említettem, nem kifejezetten jól látható helyen "elrejtve".

A vevő végül nem az eredeti érdeklődő lett, de Laciéknak így sem kellett sokáig az autó felett ülniük, a magyarországi Moszkvicc klub elnöke hamar lecsapott a megmentett járműre. S, amíg a vevő egy jó vétellel lett gazdagabb, addig az eladók számos információt és érdekességet hallhattak tőle: például, hogy az autó műszerfalába csontport kevertek, mert úgy gondolták, hogy ez is hozzájárulhat a tartósságához.

Az olasz tervező által megálmodott Moszkvicc végül szakértő gazdára lelt, egyedinek számító kék színe, ami valaha a legnépszerűbb, banán-sárga Ládák között is „kirivott”, hamarosan ismét feltűnhet az utakon, új oldtimer rendszámával felvértezve.

Reméljük, egyszer felénk is elkanyarodik... «

Források:

<https://www.autonavigator.hu/vt/moszkvicc/>

<https://nlc.hu/magyarorszag-kul/20180524/moszkvicc-ret-ro-szovjet-auto/>

Hiányaink

L. MÉSZÁROS IRMA

Az elmúlt évben megtapasztalt különleges helyzet ártértékeltette velünk mindazt, ami eddig nagyon természetes volt. Hogy bármikor együtt lehetünk szeretteinkkel, hogy színházba, koncertre járhatunk, hogy utazhatunk szerte az országban, de a világban is, hogy civil közösségeinkben aktívan tevékenykedhetünk.

Az újév napjához nálunk évtizedek óta hozzátartozik a Bécsi Filharmonikusok újévi koncertje,

amelyet szerencsére most sem hagytak el. A hangversenyt ismét a Musikverein Nagytermében, az Aranyteremben tartották, ahol „a hangszereknek is arany a zengésük”. A zene tényleg csodálatosan szól! De milyen megrázó az üres nézőtér látványa! Egy ismerősöm azt írta: olyan, mintha néhai szülei tiszteletére tartották volna meg, végtére is az üres nézőtér színt ott ülhetek ők is! Érdekes, nekem is valami ilyesmi érzésem volt. Azokra a rokonokra, barátokra gondoltam, akik ma már nincsenek velünk, de akikkel haddan az együtt töltött szilveszter

éjszaka után másnap együtt néztük ezt a közvetítést.

A színházak nézőiknek online előadásokat adnak, hol ingyenesen, hol egy jegy árért. Így olyan darabokat is megtekinthetünk, amelyekre máskor nem juthattunk el, vagy nem kaptunk jegyet. De mégis milyen más élmény ez a tévékészülék vagy a számítógép monitorja előtt ülve! (Bár van, aki mesélte, hogy ő ünneplőbe is felöltözik, hogy a színházlátogatás élményét felkeltse önmagában!)

Az online közvetítéseken nemcsak a nézők hiányoznak, hanem a felcsattanó taps is. A közösségi

élmény. Mert az előadás, a színház, a koncert közösségi szertartás. Hiszen egy kiváló programon húsz-harminc, vagy több száz, sőt ezer ember lélegzik együtt. Nevet, könnyezik, együtt él.

Igen, Dunaföldváron is hiányoznak a közösségi élmények, az együttléteket. A színházi előadások, az irodalmi kávéház vagy a városi könyvtár meghitt programjai, a Népszerű tudomány, a Téli Esték okos előadásai, a túrák során együtt megtett kilométerek, a közös táncórák – akár fiatalok, akár idősebbek járnak, vagy a civil közösségek – a nyugdíjas ►

► klub, a kertbarátok, a borlovagok – vidám programjai, a finom vacsorák utáni jó beszélgetések, a felszabadult nevetések.

S mi hiányzik még? Az igazi mosoly. Mert a maszk alatt nem látható. S leginkább az ölelések.

Most értjük igazán József Attila fájdalmas sorait: „Annyi mosoly-ölelés fönnekad a világ ág-bogán.”

Mert amikor találkozáskor egy-egy lépéssel hátrébb lépünk, hogy a távolság meglegyen, s csak széttárt

karral jelezzük, hogy öleléssel köszöntenénk egymást, nem igazán ösztöneink alapján cselekszünk.

Biztos, hogy az elmúlt időszak tapasztalása nem múlik el nyomtalanul a lelkünkben. De megtanultunk ezekkel a hiányokkal

együtt élni. Mert az ember tanul, alkalmazkodik, beépít és újrakezd. Így vagyunk megteremtve. Ahogy az ókori szerző, Szophoklész írta: Sok van, mi csodálatos, /De az embernél nincs semmi csodálatosabb. «

Vizi János a református egyházközség új lelkésze

Szeptembertől ismét önálló lelkésze van a dunaföldvári református közösségének. Az egyházkerület püspöksége Vizi Jánost bízta meg a dunaföldvári közösség pasztorálásával. Vizi Jánossal a városi televízióban beszélgettünk.

BAKSAY ERIKA

– **Honnan érkezett hozzánk?**

– Szentmártonkátán nőttem fel, ott gyerekeskedtem. Édesapám szintén református lelkész volt. A gimnáziumi érettségi után jelentkeztem a teológiára, majd annak elvégzése után kezdtem meg a szolgálatot. Előbb Kunszentmiklóson voltam segédlelkész, majd Gyálon beosztott lelkész, ezután 8 év katonaság következett. A Honvédelmi Minisztérium Protestáns Tábort Püspökségének voltam püspöki titkára. Onnan kerültem Felsőpakyra, ahol 18 évig voltam református lelképásztor, most pedig nemrégiben Dunaföldvárra érkeztem.

– **Milyen a városunk az előző helyekhez képest? Hogy sikerült beilleszkedni?**

– Kicsit más, mint a többi hely, Dunaföldvár város, de a legfontosabb, hogy a gyülekezet nagy szeretettel fogadott, így megkönnyítette a beilleszkedést, és már otthonosan érzem magam.

– **A lelkész néha választhat, néha hívják, néha rendelik. Hogy történt ez a mi esetünkben?**

– Dunaföldvár azon helyek közé tartozik, ahol kisebb a gyülekezet, nincs meg az önállósága, hogy lelképásztort választhasson magának, így engem a püspök rendelt ki erre a helyre. A dunaföldváriak örültek ennek, mert három éven keresztül egy lelkész nélkül járt ide Paksról, helyettesítő szolgálatot végezni.

Vizi János

Egészen más az, amikor a lelkész a gyülekezetével együtt él, részt vesz a város életében.

– **Tekinthetjük a dunaföldvári református közösség erősödésének, hogy önálló lelkésze van?**

– Mindenképpen, és az is volt a cél, hogy a gyülekezet talpra álljon, minél többen lehessünk együtt a különböző alkalmakon, összejöveteleken. Fontos, hogy minden generációhoz megtaláljuk az utat, gyerekektől az idősekig megkeressük azokat a lehetőségeket, fórumokat, amelyeken eljuttathatjuk hozzájuk az Istennek Igéjét, az evangéliumot.

– **Megérkezett a közösségbe, gondolom, felmérte, milyen a lehetőségek, milyen feladatok várnak Önre. Melyek a legfontosabb feladatai?**

– Elsősorban az kell, hogy mindenki tudja, mi a feladata. Miben tud a közösségben tenni, segíteni, hogyan tud hasznos lenni. Ez egy csapatmunka, az a jó, ha a gyülekezet tagjai megtalálják a helyüket, megtalálják a feladatukat. Ezt kell irányítani, megtalálni, ki mit szeret csinálni, mihez ért, hogy aztán a feladatainkat örömmel és felszabadulva tegyék az Isten ügyéért.

– **Ez komoly szervező munka lehet. Mit tesz ezért?**

– Fontos a személyes kapcsolatok kialakítása, az emberek látogatása, megszólítása, olyan élő kapcsolat kialakítása, amiből majd lehet építkezni, formálódni, hogy majd igazi szeretet-közösséggé válhasson a dunaföldvári református egyházközség.

– **Mennyire zavart bele ebbe a munkába a járványhelyzet, a mozgáster szűkülése?**

– Mikor ide kerültem, az volt az elképzelésem, hogy végiglátogatom azokat, akiről tudom, hogy református vallásúak, így vettem volna fel a személyes kapcsolatot. De most más idők járnak, más lehetőségeket kell kitálni. Kétszer is megesett, hogy vasárnapon be kellett zárni a templomot, és online ígéhirdetéssel tudtam csak elérni az embereket, de szerencsére azóta változott a helyzet, aki bátrabb, már eljöhethet a templomba. Viszont azok, akik nem tudnak eljönni így is hozzájuthatnak az Isten Igéjének hallgatásához. Akár telefonon, akár személyes kontaktok alapján kell megtalálni az embereket.

– **Ön már itt él néhány hónapja. Lehet tudni valamit a családjáról is?**

– Egyelőre egyedül érkeztem, a feleségem pedagógus, a munkahelyét még nem változtatta meg, feladata van még ott. A gyermekeim már nagyobbak. A fiam Vácon pedagógiai asszisztens, 22 éves, önálló életet él, a lányom pedig érettségi előtt áll, nem lett volna jó megbolygatni az életét, egyelőre marad az otthonunkban. Az érettségi után meglátjuk, esetleg mozdulnának-e ők is erre a helyre.

– **Mit üzenhetünk ebben a helyzetben az embereknek?**

– A Bibliából veszem a példát, honnan máshonnan. Amikor az

angyal a pásztorokat meglátogatta, akkor az első két szava az volt: ne féljetek. Ezzel a két szóval biztatnák minden embert. Van félni valónk, de, ha Isten felé fordulunk, őrá bízunk az életünket, a gondjainkat, problémáinkat, nehézségeinket, próbatételeinket, akkor jó helyre fordulunk, mert ő kész segíteni. A körülmények változhatnak, de Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. Isten úgy szerette ezt a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne veszzen, hanem örök élete legyen. (János 3,16) «

Matematika korrepetálás:

– felső tagozatosoknak,
– középiskolásoknak,
– érettségire felkészítés.

06-30-848-37-50

Öcsi bácsi

A házi orvosok péntek délutáni 12 órától 17 óráig történő rendelési ideje

2021.02.19. Dr. Englert Roland

2021.02.26. Dr. Palkó Ágnes

2021.03.05. Dr. Móricz Zoltán

2021.03.12. Dr. Hallai Róbert

2021.03.19. Dr. Englert Roland

2021.03.26. Dr. Palkó Ágnes

Elszärmazottak

Akinek a véletlen alakította a sorsát

Akár regényt olvasunk, akár valakivel az életéről beszélgetünk, mindig különös megtapasztalni, vajon mi alakítja egy ember sorsát. Mennyire irányítja ő saját maga, vagy az események véletlen közrejátszása sodorja ide vagy oda? Sokféle életút van: hétköznapi vagy sikeres, kalandos vagy egyszerű, boldog vagy fájdalmasan sikertelen és szomorú. Hol tele nagy esélyekkel és fordulatokkal, vagy kudarcokkal, megtorpanásokkal és újrakezdésekkel.

Az elszärmazottakról szóló sorozatunk korábbi interjúalanyai közvetítésével került a látókörömbé az a férfi, aki azt állítja, életének legfőbb alakítója a véletlen. Hétköznapi, normális életet élt, ahogy mondja, mégis jól érzi magát a bőrében. Mondhatjuk: boldog. Bár édesanyja papnak szánta, csizmadia édesapja elhajtotta a suszter asztal mellől, hogy inkább tanuljon, ő mégis más utat választott. Vagy a sors hozta így?

L. MÉSZÁROS IRMA

Az 1940-ben született Kovács Gyula élete első tizenhat évét töltötte szülőföldjén, Dunaföldváron. A gyermek soha nem a történelmi eseményeket látja, hanem az apró képeket, saját élményeit őrzi meg. A múltból emlékszik a szomszéd ház kapuján lévő zsidó csillagra, a Dunaföldvállról Budapestre tartó éjszakai gőzhajóra, arra, hogy Lindinger szíjártóval lovas kocsival éjjel egykor indultak a vásárra. Látszólag jelentéktelen, apró emlékmozzaikok. – Mivel a Búzapiac téren laktunk, a háborúban mindkét hatalom a mi házunkat vette igénybe. A németek léghárító ágyukat szereltek fel a téren. A nagyszobában egy magas rangú parancsnok szállt meg. Tőle kaptam életem első narancsát. Sosem felejttem el az ízét. Először egy német katona vitt fel a hegyre a nyakában, aztán kis idő múlva meg egy szovjet – meséli a ma Svédországban élő egykori földvári.

Az iskoláskorból nem felszabadult emlékeket őríz. Kővér gye-

rek volt, ezért csúfolták, s nem került be az "elit" csapatba, nem játszhatott együtt velük – mondja. Az iskolai tornaórák először sok gyötrelmet jelentettek, aztán amikor mindezek dacára megnyerte a hatvan méteres síkfutást és iskolai bajnok lett, Faragó Antal testnevelő tanár a szárnyai alá vette, s Gyula elkezdett „tréningezni”. Emlékszik, hogy Velis Béla összeállított számára egy speciális programot, amit a Duna-parti edzéseken követett. – Én is világcúscústartó akartam lenni, mint Iharos, Rózsavölgyi vagy Tábori. S talán ennek köszönhetem a mostani viszonylag jó egészségi állapotomat – értékeli a múltat.

Levélváltásunkkor nem kerülhettük meg a kérdést: miért hagyta el Magyarországot, s hogy jutott éppen Svédországba? Itt kapcsolódik az életmeséjébe a véletlen és újra a történelem.

Romantikus gyerek voltam. Sok filmet néztem meg a moziban – állítja. A Gerard Philip főszereplésével látott francia alkotásokra és az Egy nyáron át táncolt című svéd romantikus filmre emlékszik különösen élénken. Ki gondolta volna, hogy az utóbbi majd az életének változásában is szerepet játszik? Az 1951-ben készült szép film az első szerelemről, az igazi emberi érzelmekről szól, életfelfogások összecsapásáról, boldogságról és tragédiáról. A háttérben ott van a misztikus skandináv táj. Mindez sosem felejthető élménnyé vált Kovács Gyula számára.

A mozi mellett a községháza lett élete sorsdöntő helyszíne. A különleges 1956-os év két fontos eseményt hozott: a dunai jeges árt és a forradalmat. A már gimnazista Kovács Gyula mindkettőhöz kapcsolódott.

Az akkor itt élt emberek jól emlékeznek a félelmetes jeges árra. A rendkívüli helyzetben az akkori diákokat a községházára rendelték be szolgálatra hármás–négyes csoportokban. Egyik nap a gimnazisták között ott volt Gyula ►

Kovács Gyula, Balogh Vilmos, Papp Zoltán – földváriak találkozója

Tájékoztató!

HORVÁTH ZSOLT, POLGÁRMESTER

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy IDŐSKORÚAK TÁMOGATÁSA kérelmezhető 2021. évben március 1-től április 30-ig. Az egyszeri támogatásra a kérelem benyújtásakor 65. életévét betöltött, igazoltan nyugdíj vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülő dunaföldvári bejelentett lakóhelyű és életvitelszerűen Dunaföldváron élő, idősotthoni ellátásban nem részesülő személyek jogosultak.

Jogosultsági jövedelemhatár: 128.250 Ft/fő.

Támogatás összege: személyenként 8000 Ft.

Vagyoni vizsgálat nincs.

A kérelemhez csatolandó dokumentumok:

- a kérelmező személyi igazolványa (vagy érvényes útlevel, vezetői engedély), lakcímkártyája és TAJ kártyája,
- a kérelmező nyugdíjszerű jövedelmének igazolása a kérelem benyújtását megelőző hónapról
- a Magyar Államkincstár Nyugdíjfeljlesztő Igazgatóságától kapott éves összesítő,
- a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíjszelvény, vagy bankszámlakivonat, vagy banki igazolás a megelőző hónapban folyósított nyugdíj összegéről.

A támogatás formanyomtatványon kérelmezhető, mely a szükséges mellékletekkel együtt a Polgármesteri Hivatal Hatósági- és Szociális Irodáján (I. emelet 9., 10. számú iroda) nyújtható be kérelmezési időszakban, ügyfélfogadási időben (telefonszám: 75/541–550/166, 75/541–550/167).

A kérelem nyomtatvány és mellékletei letölthetők Dunaföldvár város honlapjáról (dunafoldvar.hu), valamint kérelmezési időszakban, ügyfélfogadási időben elvihető a Szociális Irodáról.

Ügyfélfogadási idő: hétfő: 8–12-ig, szerda: 8–12-ig, 12:30–16-ig, péntek: 8–12-ig.

A fennálló vírushelyzetre tekintettel javasoljuk, hogy az időszerű kérelmező egészségének megóvása érdekében – amennyiben ez megoldható – meghatalmazott útján szíveskedjék benyújtani a kérelmet a személyes megjelenés helyett. Ebben az esetben kérjük a képviselőre való jogosultságot igazoló okiratot a meghatalmazottól, gondnoktól (gondnokrendelő határozat, két tanú által aláírt alakszerű meghatalmazás).

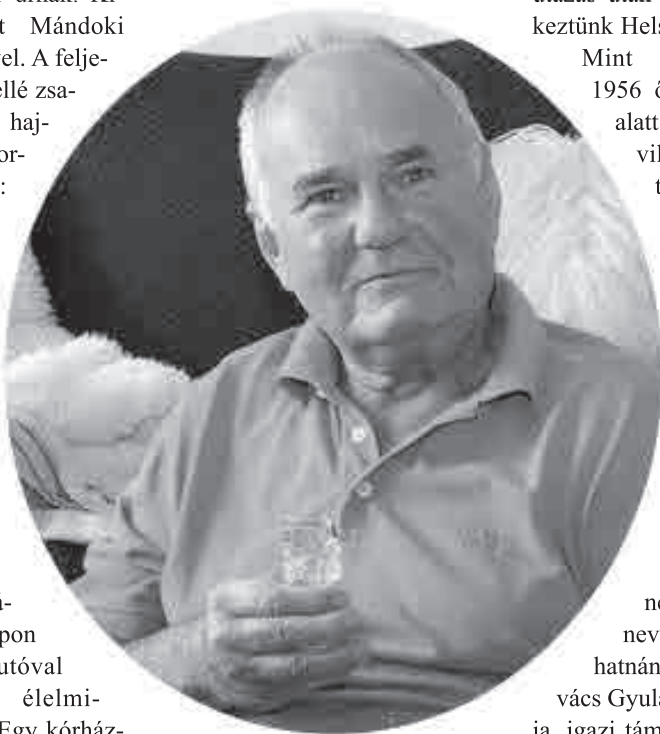
Kérjük a Tisztelt Ügyfeleket, hogy az ügyfélfogadási idő megtartásával segítsék munkánkat!

Köszönjük együttműködésüket!

► is. Az irodában talált – egyébként bizonyára ritkán látott – író gép beindította a fiúk egyébként is gazdag és felfűtött fantáziáját. Kitalálták, hogy egy osztálytársuknak "pikáns" levelet írnak egy képhez csatolva, bele sem gondolva a következményekbe. Az illető aztán megmutatta a levelet az apjának, az meg az osztályfőnöknek, Oszoli tanár úrnak. Kihallgatás kezdődött Mándoki igazgató úr vezetésével. A feljelentési fenyegetés mellé zsarolás is járult, ahogy hajdan ez gyakran előfordult. Az eredmény: kizárás a gimnáziumból. Így került Kovács Gyula 1956 őszén a sztálinvárosi középiskolába.

A sorsmeghatározó év ősze a forradalom eseményeivel folytatódott. Így meséli: Én, mint diák bekeverültem a forradalmárok közé. Egyik napon felmentünk teherautóval Budapestre egy élelmiszer-szállítmánnyal. Egy kórházban töltöttük az éjszakát, de hajnalban azt tanácsolták, hogy induljunk haza, mert az oroszok kezdenek mozogni. Egy gránáttal a kezemben ültem a sofőr mellett. Útközben találkozunk is a tankokkal, amelyek Budapest felé hajtottak. Késő délután értünk haza. Akkor rajtam lett volna a sor a földvári kórházban, hogy én legyek őrségben, mint nemzetőr. De mivel Budapesten voltam előtte éjszaka, hazaküldtek.

Ezen a november 3-ról 4-re virradó éjszaka történt, hogy a szovjetek a központban belelőttek három házba, többek között a községházába. Akkor halt meg Dubicz Sándor, aki engem helyettesített. Utána az terjedt el, hogy keresik a nemzetőröket, hogy munkatáborba vigyék őket. Pár nappal később jött a hír, hogy az

egyik osztálytársam, Pataki Jóska visszajött az osztrákoktól, mert elfogta a honvág. Este ott volt nálunk a szomszédunk, Bede Gábor bácsi, aki sok jót mesélt Svédországról, hogy oda még ő is elmenne. Másnap reggel a két szomszéd gyerek, Szatmári Géza meg én útnak indultunk – idézi fel az utolsó napot. Egyik diaktársa, Csík Miklós még ennyi idő után sem felejtette el az indulását. Kis verset is írt erről: „Emlékszem még, amikor elmentetek,/ egy teherautó platójára ültetek,/ Hogy ne fázzatok, sapkám, sálam adtam,/fájt nagyon a búcsú, de én itthon maradtam.” Apám nem tudta, hogy elmegyek, mert – gondolom – bezárt volna a pincébe De édesanyámtól kaptam egy kevés pénzt az útra – folytatja az emlékezést Gyula. – Három nap múlva szerencsésen átjutottunk az osztrákokhoz. Hét–nyolc napig voltunk ott egy lágerban több

százan. Mi Gézával úgy döntötünk, hogy valamelyik európai országot választjuk, hátha egyszer haza lehet menni – akár még biciklivel vagy vonattal is. Sokan Amerikába, Ausztráliába készültek, de oda hosszú volt a várakozási idő. Akkor jutott eszünkbe Bede mondata, s bejelentkeztünk Svédországba. Háromnapos buszutazás után november 28-án érkezünk Helsingborgba.

Mint sok fiatalemberrel 1956 őszén, másfél hónap alatt vele is megfordult a világ. Megváltozott a tizenhat éves fiú körül minden. Új ország, új nyelv, új emberek. Hogy az Egy nyáron át táncolt című film helyszíneit, érzéseit megtalálta-e Kovács Gyula, pontosan nem tudjuk.

Egy magyar, akit munkahelyén Svédnek hívtak egy Falun nevű városban él – játszhatnánk el a szavakkal. Kovács Gyula – mint ahogy barátja, igazi támasza, Szatmári Géza is – 1958 óta Svédország közepén, a ma csaknem negyvenezres megyeszékhelyen lakik. Ez a település az egy évezredig működő rézbányájával valaha Svédország egyik legfontosabb városa volt. Az 1992-ben bezárt híres rézbánya ma a világorökség része.

– Itt nagyon szívesen fogadtak minket. Csak azért, mert magyarok voltunk, mert fellázdunk a szovjet rendszer ellen – magyarázza. Lehetőséget kaptak a középiskolai tanulásra, de ő inkább szakmát akart szerezni. Autószerelő képzésen vett részt. A helyi pap is szárnyai alá vette őket, naponta három órát svéd nyelvre tanította. Így pár év múlva beszéde alapján nem is nagyon érezték már külföldinek, inkább Svédország egyik régiójából jöttek gondolták.

Először az ottani nagy Volvo-műhelyben kaptak állást mindketten Szatmári Gézával, aki maradt is a Volvónál, mert kiváló

szakember volt. Gyula később egy jól működő házgárhoz került, s fő anyagbeszerzőként dolgozott egészen a nyugdíjba vonulásáig. Emellett bizonyára a korábbi filmmániája hozzájárult ahhoz, hogy huszonöt éven át másodállásban mozígépész is volt.

S a fiatalember – mint a film főszereplőjét – megtalálta a szerelem: egy 17 éves svéd lány varázsolt el a szívét. 1965-ben kapta meg a svéd állampolgárságot és abban az évben meg is nősült. Felesége banktisztviselő volt. Két lányuk született. Büszkén mutatja a fotókon otthonát, a házat, amelynek építésében egy földvári asztalos-barát, Lesnyik István is segített, egy hónapig dolgozott kint. Szabadidejében Gyula a családjával sokat utazott lakókocsival is: télen a hegyekbe síelni, nyáron meg egy tó mellett tanyáztak. Később vettek egy erdei kisházat, halásztak, gombát és bogyót szedtek. Idilli, nyugodt élet.

Hátha egyszer haza lehet menni! – volt egykor a kamaszfiú döntésének egyik motivációja. Azóta eltelt hat és fél évtized. Először 1965-ben – már svéd állampolgárként – látogatott haza, sajnos édesapjával már nem találkozhatott. Aztán évente, majd kétfévente jött Magyarországra, hol családlátogatásra, hol üzleti útra. Boldog volt, amikor 2018-ban az unokájának is meg tudta mutatni a szülőföldjét. S az még boldogítóbb volt számára, hogy 2020 februárjában itt ünnepelhették feleségével a nyolcvanadik születésnapját. Mert ez a Svéd mégis magyar és földvári.

Soha nem irigyeltem más szerencséjét, sikerét, elégedett vagyok a magam életével – zárja a beszélgetést.

Luis Bunuel filmrendező fogalmazott egyszer úgy, hogy ha képesek vagyunk a sorsunkat a véletlenre bízni, s elfogadjuk életünk rejtélyét, akkor közel járunk bizonyos fajta boldogsághoz. De mi a boldogság? Ha úgy élünk, hogy munkánkban, kapcsolatainkban, családjában elégedettséget érzünk. Azt hiszem, Kovács Gyula ilyen ember. «

MEGJELENIK 3500 PÉLDÁNYBAN
KIADJA A PART-OLDALAK
KULTURÁLIS EGYLET
FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ANDRÁS FERENC,
E-MAIL: ANDRASF2011@GMAIL.COM
TÖRDÉLÉS: MAGYARI ÁKOS
Cím: 7020 DUNAFÖLDVÁR,
KOSSUTH L. U. 2.,
TELEFON: (75) 341-176,
HONLAP: WWW.PART-OLDALAK.HU,
SZERKESZTI TAKÁCS ANDRÁS
NYOMTATJA: SÉD NYOMDA KFT.,
7100 SZÉKSZÁRD, EPRESKERT U. 10.,
TELEFON: (74) 529-950.
ISSN 1589-164X

1956 koszorúi

Gábor Imre (Norvégia): Nappal sebész voltam, éjjel szabadságharcos

Dr. Gábor Imre (Dunaföldvár, 1931. július 1. – 2001. május 31., Norvégia). Szülei, a jól ismert tanító házaspár, Gábor Pál és Salamon Erzsébet (Bözi néni) voltak. Gábor Pál filmrendező és Gábor Iván tanár, könyvtáros testvére. Élettörténetéből egy részlet jelent meg a Kapu című folyóiratban, a 2006. június–júliusi számban. Ezt szeretném közre adni a tisztelt Olvasóknak – 3. (befejező) rész.

SZÁSZVÁRI JÓZSEFNÉ

(Dr. Gábor Imre 25 éves a forradalom kitörésekor. A hír Szönyben éri. A fővárosba jön, mert aggódik testvéreiért. Az Uzsoki Kórházban teljesít szolgálatot. November 4-én kapcsolódik be a fegyveres harcba. Nappal sebesülteket lát el a kórházban, éjjel fegyverrel harcol a Bosnyák téren a megszállók ellen. A szülői ház és a bencések nevelték hazaszeretetre. Akkor fogott fegyvert, amikor már reménytelen volt. Több 1956-os kitüntetés birtokosa.)

– **„Meddig tudták tartani a Bosnyák teret?”**

Én három napig voltam ott, november 7-éig. Akkor visszamentem véglegesen a kórházba, mert olyan volt a helyzet. Először nem tudtam kijönni, mert annyira zavaros volt minden, másodsorban ott már nem voltak oroszok, beljebb húzódtak. Akkor már nem volt sok értelme. November 12-én visszamentem Szönybe, az Uzsoki Kórházban kapott igazolással, amin az állt, hogy a kórházban teljesítettem szolgálatot. Volt alibim. Igazi nevemen folytattam az orvosi tevékenységet.

– **Hogy alakult az élete? Mikor és miért hagyta el az országot?**

Tulajdonképpen én nem akartam elhagyni az országot. A két öcsém igen. Az utolsó éjjel mind a ketten nálam voltak Szönyben, a kórházban. Elláttam őket evvel, avval, nekiindultak. Félrevezették és elkapták őket. Visszahozták mindkettőjüket, de szerencsére nem lett semmi bajuk.

Az egyik nap behívatott a belgyógyász főorvos, aki pártember

volt. Nagyon rendes, jóindulatú, de pártember. Azt kérdezi:

– **Hát Gábor doktor, miért akartál Te engem kivégeztetni?**

Teljesen meglepődtem, engem a szőnyiek először is nem érdekelték, ráadásul...

– Mindig tiszteltem a főorvos urat, miért kellett volna magát kivégezni? Nem tett semmit.

De csak ismételte:

– Biztos helyről tudom, hogy ki akartál végeztetni.

– Nekem se fegyverem, se semmim nem volt Szönyben, se hatalmam, se semmim.

– De ez biztos, és erről majd még beszélünk!

Ez december közepén volt. Akkor engem a kórházigazgató, Rományi Béla főorvos, aki annak idején aláírta a megbízólevelet a határra küldött kocsirol is, a feleségével már győzködött, hogy menjünk ki Nyugatra. Mondtam, hogy szó sem lehet róla, én nem megyek ki. Ezután a beszélgetés után viszont megváltoztattam az álláspontomat. Úgy gondoltam, hogy jobb lenne eltűnni mégis. Megszerveztük és egy mentővel kimentünk a határra. Én voltam a mentőorvos, az igazgató főorvos felesége a páciens, aki tüdőbeteg és a főorvos a hozzátartozó. Kimentünk. Volt egy határ menti szanatórium valahol Zalában, ahová egy régi orvosnő kollégánk került. Ez volt az ismeretség. Akkor már mindenféle veszélyes volt. Már csak Jugoszlávia felé lehetett menekülni. Ausztria felé mindenhol ellenőriztek, hát ugye, a mentőt átengedték.

1957. január 13-án léptünk át a határon. Hamarosan Észak-Norvégiába kerültem. Még Bécsben aláírták velem, hogy oda megyek, ahol szükség van rám. Északra nemigen mennek norvég orvosok se. Ott töltöttem az első éveket.

– **Sikeres ember lett Norvégiában?**

Egyetemi tanár voltam, ma egyetemi főorvosa vagyok az Ortopédiai Klinikának. Azt hiszem, sikeres ember lettem. A norvégok

nagyon becsületesen elismertek. Négy gyermeket neveltünk fel.

– **Mikor tért haza először?**

Tizenöt évvel később jöhettek először haza, amikor megadták végre az útlevelet. Volt, akinek adtak, volt, akinek nem. Utóbbiak nem voltak kívánatosak itthon. Amikor az egyik öcsém beteg lett, hazajöhettek tizenöt év után.

– **Kint tudták-e Önről, hogy fegyveres szabadságharcos volt?**

Az elején betartottam a három „S”-t: Soha, Semmit, Senkinek!

Norvég feleségemnek először olyan öt-hat év után kezdtem mesélni. Ez is csak azért történt, mert az első években állandóan fölriadtam. Lidércálmaim voltak. Miután felriadtam, úgy kellett lefogni. Faggatott, hogy miért van ez? Sok mindent átélt az ember álmaiban. Én úgy mentem ki, hogy két hónap múlva visszajövök, addigra minden tisztázódik. De hát... abból évek lettek. Az első időkben is, amikor először hazajöttem, nem volt szabad a rokonoknál lakni, be kellett jelentkezni a rendőrségen. Az ember nem lehetett nyugodt. És mivel túl óvatos ember voltam mindig is, no meg az angol hírszerzők „vakondmunkája” volt az eszményképem, tehát: minél kevesebbet tudnak rólam, annál kevésbé vagyok támadható. Szóval annál kevesebbet árthatok másoknak, és majdhogynem ez a legfontosabb.

– **Testvéreinek történt-e bántódása?**

A legkisebb öcsémet bevitték Győrbe, amikor elkapták a határon a másik öcsémmel együtt. Egy romantikus rendőrtiszt nő kisértette őket. És minden iratot állítólag megsemmisített. Neki könnyebb volt. A másik öcsémnek nehezebb, mert ő rajta volt egy vagy két fényképen a Fehér Könyvben, a Köztársaság téri párház előtt. Úgyhogy neki meg kellett változtatnia a külsejét. Fekete haját olaszosra vágatni és szemüveget viselni.

– **Kapott-e '56-os kitüntetést?**

'56-os Emlékérmét 1991-ben kaptam. Kitüntettek a POFOSZ a Hazáért Érdemkeresztjével. Elismertek a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje kitüntetéssel is. De... nehéz kettősség: ma-

gyarnak lenni '56-ban és később aztán idegennek. Én a szakmám miatt tudatosan elnyomtam mindent, ami honvágy volt. Most viszont azt nehéz megélni, hogy itt, Magyarországon egy bizonyos szempontból másodrendű állampolgár vagyok. Még a dél-amerikai politikai menekültek is szavazhatnak a diktatórikus országokban. Bár visszakértem és megkaptam a magyar útleveletem, tehát kettős állampolgár vagyok, nem szavazhatok. Úgy hallottam, ha tulajdont, házat vagy lakást veszek otthon, akkor megkaphatom a választójogot. Ez milyen demokrácia? Szóval azért van bennem keserűség, mert arra jó volt a kezem, hogy a fegyvert fogjam a megszállók ellen, de arra már nem, hogy a választólapot is megfogjam.

– **Ennyi idő távlatából, ilyen messze a hazájától, hogyan látja '56 jelentőségét?**

Először is azt kell mondanom, hogy soha nem hittem abban egy pillanatig sem, hogy ez sikerülni fog.

– **Akkor miért csinálta?**

Meggyőződésből. Azt hiszem, becsületből. Természetes volt. Anynyira ismertem a szőnyi távirásztól a körülményeket, aki állandóan adta le a legújabb orosz beáramlásokról a pontos híreket. Persze, volt talán egy vagy két százalék remény, hogy valami azért itt történhet – talán... Arra soha nem számítottam, hogy a nyugatiak segíteni fognak. Viszont azt az első perctől láttam, hogy az oroszok nem tudják, hogy mit csinálnak, nem tudták elképzelni sem, hogy mit csináljanak. Ők nagyobb kétségben voltak, mintsem ezt átlássák.”

(Dr. Gábor Imre 2001-ben halt meg Norvégiában. Jó nevű sebész ortopéd főorvos volt. Pannonhalmi diák. Feleségével, Svanhilddal négy gyermeket neveltek. Szüleit és Iván nevű testvérét a dunaföldvári Fehérvári utcai sírkertben temették el. Másik testvére, Gábor Pál filmrendező a Farkasréti temetőben alussza örök álmát.) «

Forrás: Gábor Imre (Norvégia) Nappal sebész voltam, éjjel szabadságharcos. Kapu, 2006. június–július. – Arcanum Digitális Tudománytár)

MOZIBAN JÁRTAM

A MÚLT ÉVSZÁZADBAN

Vajon milyen lehetett egykor az élet? Mit csináltak másképp a nagyszüleink, szüleink, nekik milyen lehetőségeik voltak a szórakozásra és a kapcsolódásra? Amíg nekünk már-már természetes a töbtucat TV csatorna, a Netflix és az HBO Go előfizetés, addig évtizedekkel ezelőtt a lehetőségek meglehetősen korlátozottak voltak, ezt talán mondani sem kell. Akkor mégis mi jelentette a pihentető, gond feletti perceket, órákat az elmúlt évszázadban, különösképpen a dunaföldvári lakosok? Nos, nézzük meg milyen is volt az élet akkor, amikor még volt mozik.

KELEMEN DOROTTYA

Van egy aranyos anekdotám még a nagymamától, aminek a helyszíne a híres neves földvári filmszínház volt. A fiatalságuk derekán elegánsan, a kor szokásainak megfelelően csinosan felöltöztek a kolléganőjével valamint az ő férjével, hogy megadják a módját az eseménynek, ami történetesen egy filmvetítés volt. Előkerültek a kosztümök és persze egy öltöny is, a moziélmény azonban nem a film miatt lett maradandó számukra, hanem sokkal inkább azért, mert egy kósza rágó az ülésen tönkretette az illető úr öltönyét.

Amióta csak hallottam ezt a történetet mindig is érdekelt, hogy milyen is lehetett a múlt században filmszínházban járni. Milyen filmeket játszottak? Mikor volt műsor? Mennyit kellett fizetni egy jegyért? Milyen volt a mozi belseje? Hol volt régen a mozi? Egy szó, mint száz, megannyi kérdés vetődött fel bennem, amire persze nem is volt olyan egyszerű választ találni.

Ismerjük meg együtt a múltat!

Bár jó pár dolgot sikerült megtudni a kor mozijáról, úgy tűnik, egyelőre a legfontosabb kérdések

nyitottak maradtak, miután az információimat archív újságokból, könyvekből valamint szóbeszéd-ből gyűjtöttem össze. A személyes beszámolók híján is akad azonban annyi forrás, ami segíthet nekünk felderíteni, hogy milyen is volt régen a mozi, és ezzel egyidejűleg megnyithatja a beszélgetést, egy közös felderítő úton indíthat el, aminek a végén már teljesebb képünk lesz a mozi egykori működéséről. Szeretnénk éppen ezért bátorítani mindenkit, hogy, akinek bármilyen mozi élménye, emléke, képe, relikviája lenne a múlt századból, az ossza meg velünk egy emailben, dobja be történetét a postaládánkba, hogy a közösség elé tárhassuk a teljes sztorit!

Amikor az egész elkezdődött

Egy dologgal kétségkívül nem számoltam, mégpedig azzal, hogy milyen messzire vissza kell mennem ahhoz, hogy megtudjam mikor is kezdődött. Ha azt gondolnánk, hogy az archív újságok őrzik a moziműsorokat, akkor sajnos csalódnunk kell, ugyanis a Földvári moziműsorról viszonylag későn kezdtek el beszámolni a megyei újságokban, akkor, amikor már vélhetően huzamosabb ideje is folytak a vetítések. A legközelebbi dátum, amiről hallottam 1956 volt, ezt alátámasztandó, hogy az 1957 novemberében megjelent Tolna Megyei Népújság arról számol be, hogy a Szovjet Film Ünnepi hetén a dunaföldvári mozi nézők csúcsot döntöttek és a normál moziknál kiemelkedőbb eredményt értek el, 180%-kal teljesítették túl a tervet. Hova tovább ez a dátum azért sem tűnik hihetetlennek, mert több cikkben is szót ejtenek arról, hogy a felszabadulás előtt Tolna megye területén mindössze 36 mozi volt, ami azóta már 110-re emelkedett

és 105 községben rendeznek rendszeres mozielőadásokat. Szintén ebben az 1956-os cikkben esik szó arról is, hogy 1960-ra már minden Tolna megyei községben lesz filmvetítés, a Tolna Megyei Moziüzemi Vállalat ötéves tervében mozi kiépítésére, fejlesztésére és korszerűsítésére több mint egymillió forintot tervez fordítani.

Hol is volt a mozi?

Nos, nekem, aki a 2000-es évek elején jött a városba, a mozi mindig is a Művelődési Ház volt, pedig helyileg nem ott volt először. A Kossuth Lajos utcai mozi ikonikus épületére sokan emlékeznek, hiszen 1997-ig, amikor is Dunaföldvár Város Képviselő-testülete az Ilona utcába való költözésre határozott, ott volt megtalálható. Ami számomra azonban még érdekesebb volt, hogy először nem is itt, hanem L. Mészáros Irma és Lukácsi Pál könyve, a Társasági élet a dunaföldvári vendéglőkben tanulsága szerint az első mozi, mozgóképszínház a Simon vendéglőben működött a Kossuth Lajos utca elején. Ugyanakkor már a könyv is említést tesz arról, hogy egyesek szerint volt már ezt megelőzően is vetítés a Felhősi-kocsmában (az Előszállási úton), amit Sárosi János üzemeltetett. Más „pletykák” viszont arról szólnak, hogy a Vak Bottyán térnél volt annak a mozinak az elődje, ami később átkerült a Kossuth Lajos utcába.

Mennyibe került egy jegy?

Erre a szerintem fontos történelmi tényre Szer Noémi, a Dunaföldvári Művelődési Ház oldalára írt cikkében leltem rá. Ennek tanúsága szerint 2 forint és egy szigorú jegyszédő állt minden filmezni vágyó útjában a Kossuth Lajos utcai mozi, ami a mai árakra gondolva különösnek mutatkozik.

MOZI műsor:

DOMBÓVÁR május 3–5: Rendkívüli kiadás. (Szélesvásznú francia filmszatira), 6–8 Francia kandalló mellett. (NDK film).
DUNAFÖLDVÁR: május 3–5 Kertes házak utcája. (Magyar film), 6–7 Egy dal száll a világ körül. (Nyugatnémet film), 8 Erkel. (Magyar film). **PAKS:** 3–5 Cartouche. (Szélesvásznú francia film), 6–8 Kertes házak utcája. (Szélesvásznú magyar film). **SZEK SZÁRD:** május 2–5 Meztelen diplomata. (Magyar film), 6–7 Napfény és árnyék. (Bolgár film), 8 Mindenért fizetek. (Szovjet film). **TAMÁSI:** május 3–5 Francia kandalló mellett. (NDK film), 6–7 Túl fiatal a szerelemre. (Szélesvásznú angol film). **TOLNA:** május 3–4 A kilencedik. (Jugoszláv film), 5 Mánás Miska. (Magyar film), 6–8 Meztelen diplomata. (Magyar film). (11)

Mit nézhetek nagyanyáink a moziiban?

Nos, ha a szekszárdi Garay Filmszínházra lettem volna kíváncsi, akkor temérdek filmcímet tudnék felsorakoztatni, de mivel kíváncsiságom természetesen a saját kisvárosomra összpontosult, kicsit nehezebb dolgom volt és sajnos csak későbből tudtam kezdeni.

1963 szeptemberében 20–22 között egy francia film volt porondon, mégpedig a Cartouche, ami Belmondo egyik igazi klasszikusa, majd 23-tól 25-ig egy NDK-s filmen szórakozhattak a nézők, a Revüparádén.

Szintén ez év novemberének első hetében az olasz-francia kalandfilm, Dumas regényén alapuló Korzikai testvérek került a vászonra, ezt követte aztán az Udvari bolond című 1956-os amerikai romantikus zenés komédia. Ez utóbbi ideális választásnak bizonyulhat, ha napjainkban szeretnénk olyan film élményben részesülni, mint ahogyan azt 58 évvel ezelőtt teheték meg, hiszen az alkotás főszereplőjét, Danny Kaye-et Golden Globe-ra jelölték alkotásért, sőt a film 2000-ben az Amerikai Filmintézet „100 év... 100 nevetés” listáján a 98. helyen állt. 2004-ben pedig az amerikai Kongresszusi Könyvtár kiválasztotta megőrzésre az Egyesült Államok Nemzeti Filmregiszterébe, miután úgy jellemezték, hogy „kulturális, történelmileg vagy esztétikailag jelentős alkotás”. ▶

► Ha egy kicsit ugrunk az időben egészen 1965-ig, már rögtön 3 film közül szemezgethetünk a moziműsorról: augusztus 20-án az Elvtársakat tüzték ki, ezt követte az Egy házasság hétköznapjai, majd az Egy nyáron át táncolt című svéd film.

Ez a tendencia persze nem haladt folyton ebben az ütemben, volt olyan, amikor csak egy filmet jelöltek meg az újságban, ez

persze nem jelenti azt, hogy a többi napon nem volt más műsoron.

Mai szemmel fontos kérdés, mit ettek filmnézés közben?

Nos, amíg ma popcorn, nachos és a kóla szentháromsága nélkül el sem tudnánk képzelni egy mozis programot, addig gyanún felül áll, hogy eleink mást ropogtattak, ha egyáltalán ettek valamit a filmnézés közben. Archiv újsá-

gokban azonban fellelhető olyan hirdetés, amiben arra bátorítják a nézőket, hogy nézzenek be mozi előtt a Népboltba Szekszárdon, így az a sejtésem, hogy, ha ott nem volt még büfé, akkor a korai időszakban nálunk sem lehetett. Továbbá mivel a Simon vendéglőben volt az első helyi mozi, a helyzetből adódóan sejthető, hogy helyben fogyaszthattak a nézők. Beszámolók szerint per-

sze a szotyri és a tökmag népszerű csemegének számítottak, és amikor a későbbiekben során már a Kossuth Lajos utcában üzemelt a mozi, a Piroska Preszszó is fontos „élelemforrásnak” számított.

Kinek van még mozis helyi mozis élménye?

(<https://www.facebook.com/partoldalak/>, illetve Kelemen Dorottya

Album a hídépítésről

L. MÉSZÁROS IRMA

A Duna-híd városunk egyik emblematikus helye. Festői látványát naponta csodálják az átutazók, népszerűek a közösségi oldalakra felkerült fotók. A hídról a fiatalabbak talán nemigen tudják, hogy ez a második ilyen építményünk. Az első mindössze tizennégy évet élt: 1930-tól 1944-ig. A háború eseményei megpecsételték a sorsát: a visszavonuló német csapatok 1944. november 14-én felrobbantották. Mindkét eseményt, a nagyszabású hídavatást és a robbantás utáni szörnyű látványt is megőrizte az idősebb generáció emlékezete és a korabeli sajtó is.

Az elmúlt évben négyrészes írás jelent meg lapunkban Bognár Zoltán történelemtanár tollából, hiszen a híd 2020 novemberében lett volna kilencvenéves. A részletesen és logikusan felvezetett okok kifejtésével az írás választ adott arra, miért éppen itt épült a híd, majd az 1930. november 23-i avatási ceremónia országos jelentőségét is bemutatva. Olvashattunk a műszaki adatokról, a monumentális számokról, majd a következő hídról.

Nemrég egy régi fényképalbumot hozott a posta. A beragasztott fotók az első híd építésének irányításával foglalkozó főmérnök, Tóth Kecskés Pál (1901–1976) hagyatékából kerültek elő. Az örökös, a Budapesten élő aranyokleveles közgazdász, Tóth Kecskés László nem sajnálta a fáradságot, hogy utánajárjon, és elküldje Dunaföldvárra a száznegyven régi fényképet tartalmazó albumot,

amelyben a fotós a híd makettjétől az építkezési munkák mozzanatain át megörökítette az építés történetét.

Az albumban ott lapult a főmérnök 1950-ben készült, a káder-dossziéból kimentett önéletrajza is. Ebből tudjuk, hogy a műegyetemi tanulmányok, majd a katonai szolgálat után 1926 vége óta Tóth Kecskés Pál a Zsigmondy Béla Részvénytársaságnál dolgozott. Öt éven át a híd tervezésével és kivitelezésével foglalkozott. Később több magyar híd és földalatti építmény létrehozásában vett részt. Dolgozott a Földalatti Vasútépítő Vállalatnál, a Metrónál, az Uvateráznál – még nyugdíjas éveit is. Földvár szép emlék lehetett számára. Ezt a megbecsülést adta át unokaöccsének is, s így nem a szemétként végezte ez az album.

A híd dr. Kossalka János műegyetemi tanár nyertes pályázata alapján készült két év alatt. Az újdonságnak számító építmény kivitelezése eltért az addig szokásostól. Ahogy a szakemberek írják, nem pilontól pilonig épült, azaz nem pályaszerkezeti elemekkel, hanem egyben. A Duna-híd-jaink című kiadvány alkotói szerint az adott korszakban méretében és szerkezetében is kiemelkedő alkotásnak számított ez a gerendahíd, amely szilícium acélszerkezetből készült. A meder két részletben való teljes beállványozásával végezték a munkát. Forgógémes, vasból készült pályasínben, mozgó vágánydarukkal szerelték a híd négy pillérét. Az építkezés 2,684 millió pengő- ►

► be került, a kapcsolódó utépítés újabb 1, 226 millióba.

A híd építéséről már sok képet láthattunk a közösségi médiában. 2005-ben Kiss Éva rendezésében egy igényes kiállítás is nyílt a Városi Könyvtárban, ill. a Magyar László Gimnáziumban. Érdekes archív felvételek voltak ezek is. (Talán a járvány után újra láthatóvá lehetne tenni ezt az anyagot.)

A dokumentumok megőrzik az időt, jelenné teszik a múltat. A fényképeket lapozgatva látjuk, milyen óriási, mondhatjuk emberfeletti munka lehetett ez! Példaértékű, hogy akadnak emberek, leszármazottak, akik kimentik és továbbadják ezeket az ereklyéket, hogy a település helytörténetének, a városlakóknak, sőt a következő generációknak továbbörökítsék. «

Isteni identitás

SIMON ISTVÁN

Jézus az Atyával egy lévén gyermekként is biztonságban érezhette magát, amikor az estéli imádságában ezt mondotta: „Atyám, a kezedre bízom a lelkemet.” Később a tizenkét éves Jézus a bar-micvója, beavatása idején otthonosan mozgott a templomban, mint atyai házban, és a tanítókkal is jól elbeszélgetett. Felnőttként is megmaradt ez a bensőséges kapcsolata az Örökkel, melyben teljességgel átélhette az elfogadást, így szégyen és szorongás nélkül élte át a maga fiúságát. Akit a szeretet ilyen gyöngéden átölel és ünnepel, mondván: jó, hogy vagy, jó, hogy az enyém vagy, hogy hozzám tartozol, az megelégszik a saját identitásával és nem akar se több, se kevesebb lenni, mint aki valójában. Jézus igazi kincse ez a meghitt kapcsolat volt, amely őt a fiúságában verbálisan, szavak által is megerősítette: „Ez az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm.” Így talált ő is gyönyörűséget a létezésben, az Istennel és az emberekkel való találkozásban, a fiúságban. Létezésünk sarkalatos pontja identitásunk megtalálása

és elfogadása. A napfény íze című film (Szabó István) hősei mindnyájan az identitásukat keresik. Azonban zsidó származásuk és a boldogulni akarásuk okán kénytelenek Sonnenschein helyett Sorsra változtatni a nevüket, majd kikeresztelkedni, vagyis a saját identitásuktól eltávolodni. A nagyapa, Dr. Sors Ignác mindhalálig hűséges marad a császárhoz és a Monarchiához, a fia Ádám, az olimpiai bajnok pedig a hazájához. Mindkettőjük élete, akárcsak a családé tragikus véget ér. Sors Iván, a harmadik generáció tagja a háború után csatlakozik a népi demokrácia „építéséhez”, hogy az apja haláláért is elégtételt vegyen. Belügyesként részt vesz a vallatásokban, de egy koncepció per során végképp kiábrándul a rendszerből és a forradalmárok mellé áll, s velük együtt elbukik. Miután a börtönből kiszabadul, hazatérve nagy, polgári lakásukban albérlőket talál, és az egyetlen, még élő rokont, a nagymamát, aki a gettóban elrejtőzve élte túl a biztos halált. Iván elpanaszolja neki, hogy a börtönben elvesztett a dédapjától örökölt egyetlen emléke, az arany zsebórája. Mire ez az idős hölgy, ez a nagy túlélő, Valéria ezt mondja: „Ne szomorkodj, Ivánka, nem

kell úgy ragaszkodni semmihez, egyszer úgyis elvesz minden. Csak magadhoz ragaszkodj, magadat ne veszítsd el soha, te maradj mindig szabad és maradj mindig önmagad.” Sors Iván bemegy a hivatalba és visszaveszi régi családi nevét, hogy ezentúl önmaga, tehát Sonnenschein Ivánként élhesse az életét. Könnyű léptekkel indul haza, mintha egy nagy kő esett volna le a szívéből, amikor a régi-új nevét először aláírhatta, mert tudta, hogy ez most már valóban ő maga, önmaga, akinek született, akinek az Isten is megálmodta. Az ősei mindent megtettek azért, hogy identitásukat egy jobb élet reményében fölcseréljék, azonban mindez hiábavaló volt. Az antiszemitizmus és a háború szinte mindnyájukat elsodorta, az élők sorából is kidaszította. Egyedül Ivánnak volt bátorsága ahhoz, hogy a saját szabadságharcát megvívja, s a maga identitását megtalálja. A hagyatékáról, a „családi kincsekről” lemondva egyedül az őseitől örökölt önmagához ragaszkodik ezután. A gyermekkor félelmei, az elfogadás és a bátorító szeretet mindenkori hiánya súlyos zavarokat okozhat a lelkünkben. Ha nem élhetjük át, hogy szeretett fiak vagy leányok

vagyunk, akár gyermekként, akár felnőttként, akkor mi sem merjük vállalni önmagunkat, a saját identitásunkat. A Krisztus kincse, a „szántóföldbe rejtett kincs” alapjában véve az a meghitt istenkapcsolat, amely meggyőz minket arról, hogy minket is és másokat is lehet szeretni. Ez a kapcsolat háromdimenziós, kifelé, befelé és fölfelé egyaránt elfogadást és szeretetet sugároz. Ebben a felülírhatalatlan szeretetben gyógyul a lelkünk, enyhül a szenvedésünk, és ebben találjuk meg és fogadjuk el egymást és önmagunkat, saját identitásunkat. Életünk során sok minden történik velünk, amire nem szívesen emlékezünk, mert valamikor hibát követtünk el, egyszóval vétkeztünk az Ég ellen, önmagunk vagy egymás ellen. Egy idős, kilencven esztendő, mélyen hívő, áldott teremtés panasolta, hogy menyire bántják a hajdan elkövetett hibái, vétkei. „Tudom, hogy a könnyörülő Isten háta mögé vetette a vétkeimet, – mondotta – engem mégis bántanak, ha eszembe jutnak.” Isten békessége, ami minden értelmet felülmúl, csak Krisztus kincse által tudja megőrizni a szívünket és a gondolatainkat a kétségbeeséstől. A Krisztus legdrágább kincse a ki- ►

► mondhatatlan szeretete, amellyel Istent Abba-ként becézi, vagyis papának, apukának nevezi, aki szeretett fiában vagy lányában gyönyörködik. Mindnyájan kincskeresők vagyunk, de nem mindegy, hogy milyen kincs után vágyakozunk. „Ne gyűjtse-

tek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, s ahol a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak kincset a Menyinyben... Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is.” (Máté 6: 19,20) Krisztus kincse egyszerre

földi és mennyei kincs, olyan, mint a szívérvány, amely összeköti az eget és a földet. Általa találkozhatsz azzal az örök Szerezzettel, Aki mind életünkben, mind halálunkban elfogad és magához ölel bennünket, a mi egyszeri és megismételhetetlen lényünket,

akinek Ő örökre megálmodott minket.

„Az Isten gondolt öröktől fogva téged,
léted elméjében, mint szikla áll,
mi ehhez képest habfodornyit élted,
s mit változtat rajta a halál?”
(W. S.)

Szakmai felkészültség, népszerűség a vendégek körében

SZABADOS SÁMUEL

Az elismerő szavakat kolegái, vendégei, ismerősei állítják Horváth Jánosról, kis Kanikáról, aki már több évtizede dolgozik a vendéglátó szakmában. Az indíttatás a családdal kötődik. Az Előszállás felé vezető úton a Sűrű kocsmát üzemeltették, így már gyerekkorában közel került a szakmához. Az általános iskola után a keszthelyi vendéglátóipari szakközépiskolába került, mely akkoriban az ország egyik legszínvonalasabb vendéglátó képzési intézmény volt. Több földvári diák is végzett ebben az iskolában. A Balaton partján töltött tanulóévek életre szóló élményt jelentettek számára. Kemény tanulás, boldog diákkor, kapcsolatok az iskolatársakkal. Közülük többen országos hírnévre tettek szert a szakmában. Végzés után a fővárosi Hotel Wien-ben kezdett dolgozni, ami számára nagyon előnyös volt. Az előkelő szállóban tapasztalatokat, rutint szerzett.

A nyolcvanas évek végén került haza Dunaföldvára. A magánvállalkozások időszakának a kibontakozása ekkor indult be. Először a Halászcsárdába, majd a Vár étterembe került. A várban eltöltött tíz év felejthetetlen volt, emlékezik vissza erre az időre. A jugó vendégmunkások hétvégén 6–800 fős forgalmat is produkáltak. Nem volt még M5-ös autópálya, szekszárdi, dunaujvárosi híd. A balkáni hétfégi forgalom városunkon keresztül bonyolódott. A nagy forgalom köszönhető volt a színvonalas vendéglátásnak, a jó ételeknek. Növelte a forgalmat a városunkban élő Radovics Cvjetko – Misu – személye is, ki sok

nyugaton dolgozó barátjának, ismerősének ajánlotta a Vár éttermet. Kanika jól beszélt németül, és megtanult szerbül is a vendégek nagy öröme. Sokan csak miatta álltak meg. Több vendéggel baráti viszonyba került.

Egyszer nagy megtiszteltetés érte, meghívták Szerbiába egy esküvőre. Az akkori polgárháborús viszonyok közt ez nem volt veszélytelen vállalkozás. Azon lepődött meg igazán, mikor az ifjú házaspárt a násznép fegyveres sortűzzel köszöntötte. A balkáni forgalom évek múltán csökkent. Jött az első magánvállalkozás, a Duna étterem. Új kihívásokat jelentett ez számára. A következő állomás Mezőfalva volt, s büszke arra, hogy a helyiek és a környékeliek szerint is párjával együtt egy igazán színvonalas étteremé futtatták fel pár év alatt. Földvarról is sokan átjártak ebédelni, vagy vacsorázni alkalmanként. Az itthoni munka a Pentelei úti vendéglő üzemeltetésével zárult egy időre. Az ausztriai munkavállalás szintén új kihívásokat, ta-

pasztalatokat, barátokat, élményeket jelentett. A tiroli síparadicsomban szinte minden európai nációnáció turistái megfordultak. Bécs, a világváros sajátos hangulata és persze a szülőföld közelsége kellemessé tette az ottlétet. Mindkét helyről nehéz szívvel jött el. Munkatársai megható búcsút rendeztek számára. 2020 májusában, a járvány idején jött haza, s jelenleg is az Aranyfácán étteremben, illetve a Kele csárdában van alkalmazásban. Már Bécsben és a Kele csárdában is tapasztalta, hogy a járvány időszaka, a korlátozások milyen nagy veszélyt jelentenek a szakma számára. Több évtizedes tapasztalatai viszont önbizalmat jelentenek számára.

Meg kell újulni több területen. Vendég mindig is lesz, csak a körülmények és a lehetőségek lesznek mások. Másképp kell gondolkodni a járvány idején. Optimista gondolatok, de hát Kanikát ismerve ez volt elvárható tőle. Reméljük, igaza lesz. «

Horváth János, Kovács Mihály, Millei Tamás.

Szerb, Kanika, Ráthgéber László

Kovács Mihály, Tóth Antal, Horváth János

Járvány és a szépségipar

SZABADOS SÁMUEL

A vendéglátás és a turizmus mellett más szolgáltatásokat, főleg a szépségipart is súlyosan érintette a veszélyhelyzet. Két ismert szakmabéli nyilatkozik a 2020-as év tapasztalatairól.

Gallai Ibolya kozmetikus mester húsz éve dolgozik a szakmában, itt Dunaföldváron. Az Ilona utcában működteti szalonját. A tavasszal terjedő járvány, mint másokat, őt is meglepte. A következők még inkább. Tavasszal egy időre be kellett zárni az üzletet. Ez teljes bevételkiesést jelentett. Az otthon töltött időt szerencsére jól ki tudta használni, sokat foglalkozott két középiskolás gyermekével. Talán véletlen, hogy még 2019-ben kitanulta az online networking szakmát, mintha ráérzett volna arra, hogy baj esetén szüksége lehet rá. Üzleti mentorálással, kapcsolattartással, tanácsadással foglalkozik főleg az egészséges életmód, az életmódváltás illetve eredeti szakmája területén. Sokan elérték, felkeresték őt, többen a kuncsaftjai közül. Ez a tevékenység legalább lekötötte őt. Májustól újra nyitott, de a járványügyi korlátok keretei közt, amely bizony a forgalom csökkenését jelentette. A nyár azért egyfajta lélegzetvétel jelentett. Főleg a fiatalok aktivizálódtak, ezt saját gyermekein is tapasztalta. Nyáron főleg a szabadságot, életörömet kifejező élénkebb színek, megoldások domináltak vendégkörében

is. Ősztől sajnos a korlátozások szigorodtak. Csak előzetes egyeztetés alapján egyszerre egy vendéget fogad, betartva a maszkviselés, a fertőtlenítés szabályait. Az előnyös megjelenést igénylő rendezvények sajnos mind elmaradtak. A törzsközönség jelentős része azért megmaradt, ez azt jelenti, hogy a szépségre továbbra is igény mutatkozik, de a forgalma jelentősen visszaesett. Ez főleg az alkalmi betérőket jelentette. Ibolya tart a jövőtől is. A gazdasági visszaesés csökkentheti az emberek jövedelmét. Megpróbálnak spórolni, és ez nagyrészt a szolgáltatásokat fogja érinteni. Ettől függetlenül természetesen bizakodó, hogy az élet előbb-utóbb visszatér a régi kerékvágásba.

Felhösi Ákos mesterfodrász szakmáját tekintve országosan ismertté vált. A tavaszi bezárás súlyosan érintette, hiszen a főszezon maradt el. Esküvők, ballagások, céges bulik, bálók. Súlyos volt a bevétel kiesés. Nyáron kissé élénkebb volt a forgalom, mindeni bizakodott a jövőben. Főleg az ombre haj, a könnyed, sportos frizurák voltak népszerűek. A színekben a hűvös és a meleg egyaránt dominált. Az őszi során ismét visszatértek a szigorúbb korlátozások. Előre bejelentkezés, maszk, fertőtlenítés. A törzsvendégek többségét azért sikerült megtartani. Új ötletekkel, például karácsonyi meglepetéssel próbálják megtartani körüket. A forgalom csökkenését Ákos csak egy adattal próbálta ér-

Felhösi Ákos, mesterfodrász

zékeltetni. A korábbi években általában 50 – 60 menyasszonyi frizurát készítettek, idén csak tízege-néhányat. Ákos rendszeresen járt hazai és külföldi szakmai fesztiválokra, bemutatókra, versenyekre például Görögországba, Törökországba. A tanulmányutak szakmai fejlődését, ismertségét nagyban

segítették, viszont ezek a múlt évben elmaradtak. Szerinte a jövő bizonytalan és ez rossz érzés. Ki tudja, meddig húzódik el a járvány? Fel kell készülni többféle variációra is. A szépség viszont örök, még rendkívüli helyzet esetén is, ami egy idő után elmúlhat. Ez ad reményt. «

Szépség és néphagyomány

Wolf Józsefné Erzsikét jól ismerik a földváriak, főleg azok, akiket érdekel a kézimunka. Gyönyörű munkáit láthattuk már itthon is, de a határon túl is kiállítja őket, méghozzá a Vajdasági Kézimunka Kedvelők Szövetsége által évente megrendezett kiállításon.

BAKSAY ERIKA

– Ami sajnos ez évben nem valósul meg...

– Most áprilisban lett volna a soros kiállítás, de el kellett halasztani,

ahogy a tavalyit is. Az esemény mindig valamelyik vajdasági falu iskolájában van a tavaszi vagy nyári szünetben, idén Bajsán és Csókán lett volna. A kapcsolatunk velük úgy kezdődött, hogy évekkel ezelőtt megkeresett engem az interneten egy népi hímzéssel foglalkozó egyesület. Ők javasolták, hogy tegyek föl képeket, majd ajánlották nekem a vajdasági kiállítást, ahová 10 éve járok ki. Főként asztalterítőket, futókat, kerek terítőket készítek a bemutat-

Kutya-macska ABC

Rákóczi u. 2. (a városközpontban)
Telefon: 06 30 407 85 40

Széles tápválaszték kutyáknak már 220 Ft/kg-tól, cicáknak már 390 Ft/kg-os ártól. **EUKANUBA** szuperprémium tápok teljes választéka.

Itt a tél, énekes madaraink etetésének kezdete! Üzletünkben kapható faggyúgolyó, fekete napraforgó, vadmadár eleség.

NYITVA TARTÁS:
HÉTKÖZNAP: 8⁰⁰–12³⁰, 14⁰⁰–17⁰⁰
SZOMBATON: 8⁰⁰–12⁰⁰

► kozásra, bár mostanában hímzések ruhákat is magamnak, hogy színesedjen a paletta.

Nagyon sok a kiállító, 56 csoport van, sokféle stílussal, mintával, de a kalocsait én viszem oda egyedül. Hímzések más is, de főleg kalocsait és matyót, náluk pedig ez egyedinek számít. Minden évben más anyagot kell vinni, ami nem szabály, inkább csak úgy illik, hogy ne ismétljen az ember. Mindig januárban jelzik, pontosan mikor lesz a kiállítás. Kapok 3–4 hó-

napot, visszajelek, küldenek meghívót. A régi munkáim ládába kerülnek, úgyis mindig vannak újak, hiszen lényegében minden szabad időmet ezzel töltöm. Az újabb munkáim jobbak, mint a régiek. Az ember új mintákat lát, tapasztal, tanul. A kalocsait valaha könyvekből vettem, a matyót is. De annyi a kapcsolat, hogy rengeteg régi kézimunka kerül hozzám, új mintákat, részleteket fedezek fel, amelyeket használni kezdek.

Volt egyszer egy sportegyesület

1996-ban alakult és húsz év után, 2016-ban szűnt meg a DSTE. / Dunaföldvár Sportját Támogatók Egyesülete/ Riportunkban Hoffmann János, az egyesületi elnök eleveníti fel a húsz év fontosabb eseményeit.

SZABADOS SÁMUEL

Egy focizni szerető baráti kör ötlete alapján jött létre a klub. 1996-ban esténként a csarnokban focizó társaság betért egy italra a meccsek után a Hoffmann kávézóba. Felvetődött a probléma, hogy az akkori megyei első osztályban játszó városi csapatba, a DFC-be nagyon kevés földvári fiú kerül be, túlsúlyban vannak a paksi, dunaujvárosi légiósok. „Alapítsunk egy focicsapatot” – hangzott el a sorsfordító mondat állítólag kis Jumo, Ráthgéber László szájából. Az ötletet tettek követték, néhány hónap múlva megalakult a DSTE. Ősszel a megyei harmadosztályban kezdtek meg bajnoki szereplésüket. Elnököket kellett keresni, ez nem volt egyszerű dolog, hiszen ez felelősségteljes tisztség. Szintén egy kávézóbeli beszélgetés során nagy Jumo javasolta, hogy legyen az

elnök a kávézó tulajdonosa. „Meglepődtem az ajánlaton, soha sem voltam nagy sportrajongó, de látva a fiatalok lelkesedését elvállaltam” – emlékezik vissza a volt elnök.

Az első edző Rostási Nándor testnevelő tanár volt, de sok elfoglaltsága miatt csak rövid időre vállalta a feladatot. Idővel Varga Lajos játékos edző vette át a gárda irányítását. Az egyesület kezdetben önfenntartó volt. A helyi szponzorok, s maguk a játékosok és családtagjaik pénze fedezte a kiadásokat. Szerencsére több támogató jelentkezett, nyilván a találgató egyesületi név jelezte, hogy jó helyre megy a pénz. A cél az volt, hogy csak dunaföldvári lakos, vagy a városhoz szorosan kötődő személy lehet tag. A sikerek láttán egyre többen csatlakoztak a kerethez az alapítók, kis Jumo, Gavrilovics Zsolt, Úr Tibor, Princz László, Gungl Zsolt mellé. A focisták legnagyobb sikere a 2006–2007-es bajnoki év volt, mikor megnyerték a harmadosztályú bajnokságot, de anyagi okok miatt nem vállalták a megyei má-

Legalább napi 8–10 órát a kézimunkával foglalkozom. Mintákat keresek, az anyagra nyomom, érdekelnek az újdonságok is. Most kezdtem el a gyöngyöbellel foglalkozni. Reggel, nap közben varrom a gyöngyöt, mert igazán csak apró, kellene a jó fényviszonyok. Este pedig a többi kézimunkát készítem, de sosem unom meg.

– **Ez rengeteg munka, rengeteg kész produktum. Mégis, mennyi?**

– Rengeteg, 3 láda tele van, több száz darab, de nem számoltam.

Soros hirdetések

Gitár-, zeneelmélet-, jazzelmélet oktatást vállalok. Tel.: 30/95-52-703

Az Ifjúság téren 58 nm-es, téglalapítású, szigetelt, 2. emeleti lakás és a hozzá tartozó 18 nm-es garázs eladó. Tel.: 30/974-27-96

– **És mi lesz mindennek a sorsa?**

– Szoktam ajándékozni is, inkább kisebb darabokat, de van, ami nagyon értékes. Egy 12 személyes asztalterítő nem filléres darab, az értéke százezres nagyságrendű. Tervezem, hogy majd árusítom a kézimunkáimat, de egyelőre nincs rá lehetőségem. Egy év múlva viszont végleg nyugdíjas leszek, akkor megpróbálom eladni a munkáimat, mert komoly értéket képviselnek. «

Támogatóink

Dunaföldvár Város
Önkormányzata
Dr. Süveges Árpádné
Kiss Lajos Csaba
Ráthgéber Lászlóné
Petrovics Józsefné
Dr. Hallai Róbert

sodosztályba való feljutást. Sok pénzbe került volna, több edzés, keményebb ellenfelek. A fiúk többsége viszont csak hobbinak tekintette a labdarúgást.

A két helyi csapat közt voltak sűrűlódások. Egy alkalommal a városi önkormányzat össze akarta vonni a két focicsapatot takarékosági okokra hivatkozva, de a DSTE nem ment bele a fúzióba, hiszen ez alapelveinek feladását jelentette volna. A játékosok közt viszont normális volt a viszony, voltak, akik egyik csapatból a másikba igazoltak. Ekkor a DSTE volt az egyetlen egyesület, amely több szakosztályt is működtetett, mégpedig sikerrel. Egyszerűbb volt egy már működő egyesülethez csatlakozni, mint újat alakítani. Így kerültek hozzájuk szakosztályként a mazzorettek, akik szép országos, majd nemzetközi sikereket értek el.

A solti kerékpárút megépítése is a DSTE kezdeményezése volt. Szlobodnyik László, a kerékpár szakosztály vezetője indította el a mozgalmat, mely során megépült a kerékpárút. Talán a legsikeresebb a kajak-kenu szakosztály volt Sziklenka László vezetésével. Némedi Konrád korosztályá-

ban országos bajnok lett, és sok egyéb sikert ért el. Működött enduro motor szakosztály is. Tagjai rendszeresen versenyeken vettek részt, például Romániában is. Ifjú Ráthgéber László volt a szakosztály vezető. Nagy Zoltán, Kertész István, Dobrovics István voltak az alapítók. A szakosztály városunkban országos bajnokságokat is szervezett ezer-ezerötszáz néző előtt.

A sokirányú tevékenységgel bizony a munka is egyre több lett. Ekkor már a város is nyújtott támogatást, de a pénzből sosem volt elég. Az alapítók lendülete is alább hagyott, többen közülük abbahagyták a sportolást. Hoffmann János szerint az utolsó évek már csak gonddal, problémával párosultak. Egyes szakosztályok igyekeztek önállósodni. A vezetőség így az egyesület megszüntetése mellett döntött. „Sok szép sikert értünk el ez idő alatt, voltak gondjaink, problémáink is, de megérte. Remélem, ez a húsz év nem múlt el nyomtalanul és rangos helyet foglal el majd városunk sporttörténetében” – zárta a beszélgetést Hoffmann János, aki néhány éve megkapta a Dunaföldvár Sportjátért kitüntetést. «

Korábban kellett volna elkezdenem

SZABADOS SÁMUEL

Németh Mihály – Maxi Misi – több mint tíz évig a Paksi Sportegyesület igazolt ökölvívója volt. A családi háttér is megadatott, hiszen édesapja igen erős fizikumú ember hírében állt. Eljárt a földvári bokszolók edzéseire, hatalmas ütéseit voltak, próbálták rábeszélni a versenyszerű sportra, de nemet mondott. Mikor kiderült, hogy fia is érdeklődik a boksz iránt, próbálta lebeszélni, veszélyes sportnak tartotta. Mísire Dunaújvárosban, a szakiskolában Sumitz Árpád figyelte fel, aki edzéseket tartott ott. Az iskolai, majd a katonaevek után 20 évesen került Paksra. Nagyszerű szakemberek foglalkoztak vele, például idős Balzsai Károly, Feidl Ádám. A magas termetű legényben láttak fantáziát az edzők. Erős, egyenes ütéseit mindkét kézzel. Voltak gyenge pontjai is, például a laza védekezés, a lent tartott kezek. A fővárosi Vasas mellett az 1980–90-es években a paksi ökölvívó szakosztály volt a legrangosabb. Misi együtt edzett olimpikonokkal. Például Erős Lajossal, Kalocsai Zoltánnal, vagy a profi világot is megjárt Bognár Lászlóval. Sokat lehetett tanulni tőlük. Jól érezte magát

köztük, jó hangulat uralkodott az egyesületben. Idővel viszont érezte, hogy későn kezdett bele a versenyszerű sportolásba. 14–15 éves korban érdemes elkezdni bokszolni, ekkor alakulnak ki az alapvető technikai, taktikai érzékek, elemek az emberben. Huszonévesen ezeket már nagyon nehéz pótolni. Ráadásul fiatalemberként ekkor alapozta meg önálló életét, ezért sokat kellett dolgoznia. Edzések, versenyek maradtak el. A sport egyre inkább szórakozássá, hasznos időtöltéssé vált, úgy gondolta, hogy nem erre kell feltennie az életét. Kockázatos is volt, mivel egy sérülés egész életpályát törhetett ketté. Voltak testsúly problémái is, gyakran kellett fogynia. Félnehéz és nehézsúlyban versenyzett, kétszer indult amatőr országos bajnokságon. Harmadik helyezés volt a legrangosabb sikere, melyre büszke volt, de reálisan felmérve a jövőbeni lehetőségeit úgy érezte, ez a csúcs, ennél többre nem képes.

Harminckét évesen hagyta abba a versenyszerű sportot. Az ökölvívásban akkoriban az amatőr státusz harmincnégy éves korban megszűnt. Szerencsére abban az időszakban bokszolt, mikor a sportágnak volt hazai presztízse,

Kokó olimpiai aranya, majd profi pályafutása, Madár sikerei. Országsszerte népszerű volt akkor az ökölvívás. Több földvári fiút is leigazolt akkoriban Paks, például a Dohárszki testvéreket, Felhősi Lászlót, Kőszegi Dánielt. Voltak tehetségek is köztük, de úgy tűnik, kevés volt a kitarás, a lelkesedés.

Szerinte a sportág idehaza jelenleg mélyponton van. Nagyon kevesen bokszolnak, baj van az utánpótlás neveléssel, a motivációval is. Egyszer földvári fiatalok megkeresték, hogy tartson nekik edzéseket. Úgy érezte, hogy ez csak egyszeri fellángolás volt. Igaza lett, nem volt folytatás. «

ÖNKÉNTESÉSEKET KERESÜNK!

A Délután telefonos lelkesítő
szolgálat önkénteseket keres,

akik vállalják az ingyenes,
kötelező képzést,

és a havi 8 óra otthonról végezhető,
— nem fizetett — esti elfoglaltságot.

Jelentkezés életrajzzal és
motivációs levéllel

legkésőbb

2021. március 15-ig

info@delutan.hu